

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

31 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte
judecători

Ursache Petru
Toma Nadejda
Nicolaev Ghenadie
Moraru Petru
Guzun Ion

judecând, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de avocatul Cerga Ion în numele inculpaților Iordatii Vadim Petru și Iordatii Vitalie Petru, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 07 iulie 2011 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2015, în cauza penală în privința lui

Iordatii Vadim Petru, născut la 10 februarie 1966, originar din r-nul Sîngerei, domiciliat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia 206/1, ap. 72,

Iordatii Vitalie Petru, născut la 18 mai 1958, originar din r-nul Sîngerei, domiciliat în mun. Chișinău, or. Durlești, str. Dacilor 26.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 11.09.2014 – 07.07.2011;*
2. *Instanța de apel: 15.08.2011 – 15.12.2011;*
Rejudecare: 29.01.2013 – 11.05.2015;
3. *Instanța de recurs: 05.04.2012 – 18.12.2012, dispusă rejudecarea;*
11.08.2015 – 31.05.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 iulie 2011, inculpații:

Iordatii Vadim Petru a fost achitat de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5), 248 alin. (5) lit. b), d) și art. 361

alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Prin aceeași hotărâre s-a încetat procesul penal împotriva lui Iordatii Vadim învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 249 alin. (3) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Iordatii Vitalie Petru a fost achitat de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 361 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, de către organul de urmărire penală, **Iordatii Vadim** a fost învinuit de faptul că, în baza deciziei adunării generale a acționarilor din 20.12.2000 și contractului de muncă din 02.02.2001, fiind în funcția de director general al Societății pe Acțiuni „Viniris”, adresa juridică mun. Chișinău, s. Trușeni, str. 31 August 53, fiind persoană cu funcție de răspundere, care gestionează o organizație comercială, conform funcțiilor sale de răspundere și raporturilor contractuale înfăptuind în privința bunurilor încredințate împuternicirile de dispunere și administrare, fiind obligat să asigure o activitate profitabilă a societății, în exercițiul funcției sale, în perioada anilor 2001-2002, prin înțelegere prealabilă și împreună cu alte persoane, urmare a derulării unei scheme criminale, confecționând și folosind documente oficiale false, realizând trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor cu folosirea frauduloasă a documentelor și prin declarare neautentică în documentele vamale și ca rezultat însușind bunuri în proporții deosebit de mari, a comis infracțiunile de falsificare și folosire a documentelor false, contrabanda și sustragerea în proporții deosebit de mari din avutul proprietarului, în următoarele circumstanțe.

Iordatii Vadim, acționând cu intenție directă și în interes de profit, având ca motiv sustragerea în proporții deosebit de mari a bunurilor societății gestionate S.A. „Viniris”, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Iordatii Vitalie, care gestiona activitatea și contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, a confecționat și semnat contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, în care a introdus date false, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentară rectificat la un preț de 120000 dolari SUA, în scopul deținerii și folosirii acestui document ca argument în fața acționarilor SA „Viniris”, pentru predarea unui aspect legal tranzacției de vânzare-cumpărare și costului utilajului. În realitate, utilajul nominalizat a fost procurat în baza contractului GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română, la un preț de 44000 dolari SUA, ca părți contractante fiind - SC „Total” SRL din România în calitate de vânzător (expeditor), „Royal Dominion Int.” LTD în calitate de răspunzător financiar (cumpărător) și SA „Viniris” în calitate de destinatar, în persoana directorului general Iordatii Vadim, care a semnat contractul.

Ulterior, Iordatii Vadim, acționînd cu intenție directă și în interes de profit, avînd ca motiv eschivarea de la achitarea plăților vamale, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Iordatii Vitalie, care gestiona activitatea și contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, au confecționat INVOICE nr. 01 din 21.02.2002 și INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, în care au introdus date false, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț total de 120000 dolari SUA și indicînd codul de 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor, ce nu se impozitează la import cu TVA 20%, în scopul deținerii și folosirii acestor documente ca argument în fața autorităților vamale ale Republicii Moldova, pentru predarea unui aspect legal tranzacției de vînzare - cumpărare, livrare, prețului și codului mărfii.

De fapt, utilajul nominalizat cu costul total de 38 000 dolari SUA, a fost livrat de către SC „Total” SRL din România în baza INVOICE nr. 01 din 20.02.2002, INVOICE nr. 02 din 16.04.2002 și declarațiile vamale de export nr. I 1003 din 21.02.2002, nr. I 2547 din 19.04.2002 în care codul mărfurilor este indicat 84199080, la care, conform prevederilor Legii bugetului pentru anul 2002, se atribuie instalații de distilare sau de rectificare, ce se impozitează la import cu TVA 20%.

Acțiunile menționate au fost încadrate în baza art. 17 alin. (4), (5), art.209 alin. (2) Cod penal (redacția anului 1961) - *falsificarea și folosirea documentelor false, care acordă drepturi și eliberează de îndatoriri, acțiuni prin care s-au cauzat daune substanțiale intereselor obștești și drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, precum și fabricarea unui document fals de o importanță deosebită.*

Tot el, Iordatii Vadim, acționînd cu intenție directă și în scop de profit, avînd ca motiv sustragerea în proporții deosebit de mari a bunurilor SA „Viniris”, societate gestionată de el, prin metoda achiziționării utilajului la preț majorat și redării unui aspect întemeiat prețului de procurare a utilajului, a organizat comiterea acțiunilor de contrabandă cu împărțirea rolurilor participanților.

În așa mod, Gordîna Serghei, activînd ca director adjunct al SA „Viniris”, fiind dus în eroare și la indicația directorului Iordatii Vadim, deținînd asupra sa documente oficiale false, și anume contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120000 dolari SUA și INVOICE nr. 01 din 21.02.2002, care conține date denaturate precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 35000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import

cu TVA 20%. La 25.02.2002 le-a prezentat ca dovadă privind anumite mărfuri sau bunuri, supuse controlului autorităților vamale, la punctul de control pentru trecerea frontierei vamale - biroul vamal Giurgiulești, unde utilajul nominalizat a fost introdus pe teritoriul vamal al Republicii Moldova cu unitatea de transport cu numerele de înmatriculare CFO930/CAN267 și a fost plasat în regimul vamal „Import” sub supraveghere vamală, punctul de destinație a declarării și vămuirii mărfurilor, fiind fixat biroul vamal Chișinău.

Ulterior, inculpatul Iordatii Vadim, deținând asupra sa documente oficiale false, și anume contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120000 dolari SUA și INVOICE nr. 01 din 21.02.2002, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 35 000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%. În scopul realizării intenției criminale, la 26.02.2002, intenționat le-a folosit pentru a le prezenta ca dovadă privind anumite mărfuri sau bunuri, supuse controlului autorităților vamale, la biroul vamal Chișinău, unde a declarat neautentic în declarația vamală prezentată cu nr. 3000/005932, precum că marfa supusă vămuirii, prezintă părți pentru utilaj de producere a alcoolului alimentar, cu codul mărfii 843890000, la prețul de 35000 dolari SUA, ce constituie, conform cursului valutar la 26.02.2002 a leului față de dolarul SUA, suma de 460 194 lei.

Gordîna Serghei, deținând asupra sa documente oficiale false, și anume contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120000 dolari SUA și INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 85000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%, la 20.04.2002, fiind dus în eroare și la indicația directorului Iordatii Vadim, le-a folosit pentru a le prezenta ca dovadă privind anumite mărfuri sau bunuri, supuse controlului autorităților vamale, la punctul de control pentru trecerea frontierei vamale - biroul vamal Giurgiulești, unde utilajul nominalizat a fost introdus pe teritoriul vamal al Republicii Moldova cu unitatea de transport cu numerele de înmatriculare CFO930/CAN267 și a fost plasat în regimul vamal „Import” sub supraveghere

vamală, punctul de destinație a declarării și vămuirii mărfurilor, fiind fixat biroul vamal Chișinău.

În continuare, Gordîna Serghei, fiind dus în eroare și la indicația directorului Iordatii Vadim, deținînd asupra sa documente oficiale false, și anume contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentară rectificat la un preț de 120.000 dolari SUA și INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spiritului alimentară rectificat la un preț de 85000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%. În scopul realizării intenției criminale, la 22.04.2002 le-a folosit pentru a le prezenta ca dovadă privind anumite mărfuri sau bunuri, supuse controlului autorităților vamale, la biroul vamal Chișinău, unde a declarat în declarația vamală prezentată cu nr. 3000/012159, precum că marfa supusă vămuirii, prezintă utilaj de producere a alcoolului alimentară, cu codul mărfii 843880990, la prețul de 85000 dolari SUA, ce constituie, conform cursului valutar la 22.04.2002 a leului față de dolarul SUA, suma de 1146208 lei.

Acțiunile date au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 17 alin. (4), (5), art.75 alin. (5) Cod penal (redacția anului 1961) - *contrabanda, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova de mărfuri, obiecte și de alte valori în proporții deosebit de mari, cu excepția substanțelor narcotice și a armamentului, cu folosirea frauduloasă a documentelor și a mijloacelor de identificare vamală, fie asociată de nedeclarare sau de declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, săvârșită în mod repetat, de un grup de persoane, care s-au organizat pentru activitate de contrabandă și de o persoană cu funcții de răspundere, făcîndu-se uz de situația de serviciu.*

Tot el, Iordatii Vadim, acționînd cu intenție directă și în scop de profit, avînd ca motiv sustragerea în proporții deosebit de mari a bunurilor SA „Viniris”, societate gestionată de el, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Iordatii Vitalie, care gestiona activitatea și contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, folosind documente oficiale false, și anume contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conținea date false, precum că S.A. „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD utilaj pentru producerea spiritului alimentară rectificat la un preț de 120000 dolari SUA, pe cînd în realitate utilajul nominalizat urma a fi procurat la un preț de 44000 dolari SUA de la SC „Total” SRL din România în baza contractului GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română, conform dispozițiilor de plată nr. 1 din 18.09.2001, nr. 1 din 29.04.2002 și nr. 3 din

25.12.2002, a transferat de la contul valutar nr. 22245008401597, deținut de SA „Viniris” în SA „Mobiasbancă”, suma totală de 120000 dolari SUA, la contul nr. 220-0901858-85 deținut de firma „Royal Dominion Int.” LTD în filiala N.V. FORTIS BANK din or. Antwerpen, Belgia.

Ulterior, conform rolurilor stabilite de activitate în schema criminală, inculpatul Iordatii Vitalie a transferat de la contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD în adresa SRL „Total” (România) numai suma de 38000 dolari SUA, iar restul sumei de 82000 dolari SUA au fost transferați la conturile deținute în băncile din Republica Moldova de rudele inculpatului Iordatii Vadim, și anume, lui Iordatii Adrian, Boris Roșca, precum și la conturile altor agenți economici din străinătate, care ulterior au fost însușiți, fiind prejudiciată SA „Viniris” în suma de 82000 dolari SUA sau conform cursului mediu pe unitate dolar SUA față de leul moldovenesc, în perioada 18.09.2002-25.12.2002, constituie 1103736,40 lei.

Acțiunile inculpatului Iordatii Vadim au fost încadrate în baza art. 17 alin. (4), (5), art. 123/1 Cod penal (redacția anului 1961) - *sustragerea în proporții deosebit de mari din avutul proprietarului, săvârșită prin delapidare*.

Instanța de fond a reținut că inculpatul Iordatii Vadim a organizat comiterea acțiunilor de eschivare de la achitarea integrală a plăților vamale stabilite de legislație în următoarele împrejurări:

Iordatii Vadim la 26.02.2002, acționând cu intenție directă și în interes de profit, având ca motiv eschivarea de la achitarea plăților vamale, deținând asupra sa contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conține date, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120000 dolari SUA și INVOICE nr. 01 din 21.02.2002, care conține date precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 35000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%. În scopul realizării intenției criminale, le-a folosit pentru a le prezenta ca dovadă privind anumite mărfuri sau bunuri, supuse controlului autorităților vamale, la Biroul Vamal Chișinău, unde, contrar prevederilor Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1068b din 11.11.1999 „Cu privire la aprobarea Nomenclatorului Mărfurilor al Republicii Moldova”, conform căruia instalațiile de distilare sau de rectificare se atribuie la poziția tarifară 8419 și contrar prevederilor anexei nr. 11 la Legea bugetului de stat pe anul 2002 nr. 681 din 21.11.2001, conform căreia instalațiile de distilare sau de rectificare cu poziția tarifară 8419 nu sunt incluse în lista utilajelor și tehnicii importate care se scutesc de taxa pe valoarea adăugată, a declarat neautentic în declarația vamală prezentată cu nr. 3000/005932 precum că marfa supusă vămuirii, prezintă părți pentru utilaj de producere a alcoolului alimentar, cu codul

mărfii 843890000, la prețul de 35 000 dolari SUA, pe când în realitate utilajul importat era la prețul de 12 000 dolari SUA și urma să fie declarat cu codul mărfii 8419, în așa mod, eschivându-se de la achitarea TVA la import în sumă de 32363,52 lei.

Ulterior, Gordîna Serghei, fiind dus în eroare și la indicația inculpatului Iordatii Vadim, deținând asupra sa contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conține date precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentară rectificat la un preț de 120000 dolari SUA și INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, care conține date, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spiritului alimentară rectificat la un preț de 85 000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%. În scopul realizării intenției criminale, la 22.04.2002 le-a folosit pentru a le prezenta ca dovadă privind anumite mărfuri sau bunuri, supuse controlului autorităților vamale, la biroul vamal Chișinău, unde, contrar prevederilor Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova nr. 1068b din 11.11.1999 „Cu privire la aprobarea Nomenclatorului Mărfurilor al Republicii Moldova”, conform căruia instalațiile de distilare sau de rectificare se atribuie la poziția tarifară 8419 și contrar prevederilor anexei nr. 11 la Legea bugetului de stat pe anul 2002 nr. 681 din 21.11.2001, conform căreia instalațiile de distilare sau de rectificare cu poziția tarifară 8419 nu sunt incluse în lista utilajelor și tehnicii importate care se scutesc de taxa pe valoarea adăugată, a declarat în declarația vamală prezentată cu nr. 3000/012159, precum că marfa supusă vămuirii, prezintă utilaj de producere a alcoolului alimentară, cu codul mărfii 843880990, la prețul de 85000 dolari SUA, pe când în realitate utilajul importat era la prețul de 26000 dolari SUA și urma să fie declarat cu codul mărfii 8419, în așa mod eschivându-se de la achitarea TVA la import în suma de 68371,68 lei.

Astfel, inculpatul Iordatii Vadim, fiind declarant a lotului de marfă, contrar art. 177, 178 Cod Vamal a declarat marfa menționată, suma totală a plăților vamale neachitate la importul utilajului nominalizat constituind 100745,20 lei.

Acțiunile menționate instanța de fond le-a reîncadrat din art.164/8 alin. (3) Cod penal (redacția anului 1961) în baza art. 249 alin. (3) Cod penal - *eschivarea de la achitarea plăților vamale săvârșită în proporții deosebit de mari*, în sensul aplicării legii mai favorabile prin efect retroactiv conform art.10 Cod penal.

Inculpatul Iordatii Vitalie a fost pus sub învinuire de către organul de urmărire penală pentru faptul, că gestionînd activitatea și contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, prin înțelegere prealabilă și împreună cu alte persoane, în perioada anilor 2001-2002, urmare a derulării unei scheme criminale, confecționînd și folosind documente false, a însușit prin delapidare de

la SA „Viniris” mijloace financiare în proporții deosebit de mari, precum a comis și alte infracțiuni în următoarele circumstanțe:

Iordatii Vitalie, acționînd cu intenție directă și în interes de profit, avînd ca motiv sustragerea în proporții deosebit de mari a bunurilor SA „Viniris”, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Iordatii Vadim, care activa în funcția de director al SA „Viniris” și directorul-adjunct al SA „Viniris”, Gordîna Serghei, au confecționat și semnat contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, în care au introdus date false, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea alcoolului alimentat rectificat la prețul de 120000 dolari SUA, cu scopul deținerii și folosirii acestui document ca argument în fața acționarilor SA „Viniris”, pentru predarea unui aspect legal tranzacției de vînzare-cumpărare și costului utilajului. În realitate, utilajul nominalizat a fost procurat în baza contractului GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română, la un preț de 44000 dolari SUA, ca părți contractante fiind: SC „Total” SRL din România în calitate de vînzător (expeditor), „Royal Dominion Int.” LTD în calitate de răspunzător financiar și SA „Viniris” în calitate de destinatar (cumpărător), în persoana directorului general Iordatii Vadim, care a semnat contractul.

Tot el, Iordatii Vitalie împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Iordatii Vadim, care activa în funcția de director al SA „Viniris” și directorul adjunct al SA „Viniris”, Gordîna Serghei, au confecționat INVOICE nr. 01 din 21.02.2002 și INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, în care au introdus date false, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spirtului alimentar rectificat la un preț total de 120000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%, în scopul deținerii și folosirii acestor documente ca argument în fața autorităților vamale ale Republicii Moldova, pentru predarea unui aspect legal tranzacției de vînzare-cumpărare, livrare, prețului și codului mărfii. Utilajul nominalizat cu costul total de 38000 dolari SUA, a fost livrat de către SC „Total” SRL din România în baza INVOICE nr. 01 din 20.02.2002, INVOICE nr. 02 din 16.04.2002 și declarațiile vamale de export nr. I 1003 din 21.02.2002, nr. I 2547 din 19.04.2002 în care codul mărfurilor este indicat 84199080, la care, conform prevederilor Legii bugetului pentru anul 2002, se atribuie instalații de distilare sau de rectificare, ce se impozitează la import cu TVA 20%.

Acțiunile menționate au fost încadrate în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal - *confecționarea și deținerea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșite de două sau mai multe persoane, soldate cu daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.*

Tot el, Iordatii Vitalie, acționând cu intenție directă și în scop de profit, având ca motiv sustragerea în proporții deosebit de mari a bunurilor SA „Viniris”, prin metoda achiziționării utilajului la preț majorat și redării unui aspect întemeiat prețului de procurare a utilajului, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Iordatii Vadim, care activa în funcția de director al SA „Viniris”, folosind documente oficiale false, și anume contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conținea date false, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120000 dolari SUA, pe când în realitate utilajul nominalizat a fost procurat la un preț de 44000 dolari SUA de la SC „Total” SRL din România în baza contractului GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română, iar inculpatul Iordatii Vadim, conform rolului său în schema criminală, în baza dispozițiilor de plată nr. 1 din 18.09.2001, nr. 1 din 29.04.2002 și nr. 3 din 25.12.2002, a transferat de la contul valutar nr 22245008401597, deținut de SA „Viniris” în SA „Mobiasbancă”, suma totală de 20000 dolari SUA, la contul nr. 220-0901858-85 deținut de firma „Royal Dominion Int.” LTD în filiala NV FORTIS BANK din or. Antwerpen, Belgia.

Ulterior, conform rolurilor stabilite de activitate în schema criminală, inculpatul Iordatii Vitalie a transferat de la contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD în SC „Total” (România) numai suma de 38000 dolari SUA, iar restul sumei de 82000 dolari SUA au fost transferați la conturile deținute în băncile din Republica Moldova de rudele sale, și anume, lui Iordatii Adrian, Roșca Boris, precum și la conturile altor agenți economici din străinătate, care ulterior au fost însușiți, fiind prejudiciată SA „Viniris” în suma de 82000 dolari SUA sau conform cursului mediu pe unitate dolar SUA față de leul moldovenesc, în perioada 18.09.2002-25.12.2002, constituie 1103736, 40 lei.

Aceste acțiuni ale lui Iordatii Vitalie au fost încadrate în baza art. 191 alin. (5) Cod penal - *delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală în proporții deosebit de mari a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită în mod repetat, de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu.*

3.Nefiind de acord cu sentința au declarat apeluri:

– procurorul, care a invocat că judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc cu încălcarea principiilor procesului penal și în special a principiului contradictorialității, consfințit prin prevederile art. 24 alin. (4), 100 alin. (1), 314 alin. (2), 317 alin. (2) Cod de procedură penală, nesoluționând corect toate chestiunile necesare impuse prin art. 385 Cod de procedură penală, privind respingerea demersului acuzatorului de reluare a cercetării judecătorești în ordinea prevăzută de art. 378 alin. (1) Cod de procedură penală.

În opinia apelantului, în rezultatul examinării cauzei instanța a constatat vinovăția lui Iordatii Vadim în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 249 Cod

penal, indicînd la faptul includerii eronate a codului mărfii în actele vamale prezentate de inculpat la organele vamale, concomitent, indicînd că nu a constatat fapta infracțiunii de confecționare a documentelor oficiale false.

A menționat că, instanța de judecată în partea descriptivă a sentinței s-a redus doar la redarea declarațiilor martorilor și a inculpatului fără a motiva hotărîrea adoptată, încălcînd prevederile art. 394 alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală și pct. 13), 38) ale Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 5 din 19.06.2006, ce prevăd că partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării.

La emiterea sentinței, contrar prevederilor art. 397 pct. 1) Cod de procedură penală, instanța nu s-a expus asupra acțiunii civile, prin ce a încălcat drepturile părții civile și nu a asigurat realizarea dreptului la un proces echitabil.

Apelantul a menționat că, instanța de fond nu a dat apreciere corectă probelor administrate în cauza dată, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpaților Iordatii Vitalie și Vadim, indicînd totalitatea de probe înscrise în rechizitoriile la cauzele penale nr.2006036636 și nr.2008036971 de învinuirea lui Iordatii Vadim Petru, și respectiv, de învinuirea lui Iordatii Vitalie Petru.

În opinia acuzatorului de stat, în rezultatul confecționării, deținerii și folosirii documentelor oficiale false de Iordatii Vadim și Iordatii Vitalie au fost însușiți de la SA „Viniris” suma de 82000 dolari SUA și au fost eludate de la controlul vamal mărfuri în proporții deosebit de mari în valoare de 1103736,40 lei, iar prin indicarea eronată a codului mărfii nu au fost achitate taxe vamale în mărime de 100745,20 lei.

Apelantul a menționat faptul că, componența de infracțiune de contrabandă este formală și se consumă în momentul trecerii mărfurilor peste frontiera vamală prin folosirea frauduloasă a documentelor, indiferent de scopul și consecințele acestei fapte. Scopul comiterii infracțiunii de contrabandă este acumularea documentelor pentru ascunderea faptului sustragerii mijloacelor de la SA „Viniris” în mărime de 82000 dolari SUA, ca diferență de preț la vînzarea-cumpărarea utilajului, cît și pregătirea pentru comiterea infracțiunii de neachitare a taxelor vamale.

Astfel, procurorul a solicitat casarea sentinței în partea achitării inculpaților Iordatii Vadim și Vitalie, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- procesul penal în privința lui *Iordatii Vadim* în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c), d), 249 alin. (3) Cod penal (redacția anului 2002 cu modificările ulterioare) să fie încetat, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, cu condamnarea lui în baza art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal (redacția anului 2002 cu

modificările ulterioare), conform art. 10 Cod penal, la 6 ani închisoare și în baza art. 190 alin. (5) Cod penal (redacția anului 2002 cu modificările ulterioare), conform art. 10 Cod penal, la 12 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții administrative de dispoziție ori organizatorico-economice pe un termen de 4 ani, iar conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 14 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții administrative de dispoziție ori organizatorico-economice pe un termen de 4 ani;

- procesul penal în privința lui *Iordatii Vitalie* în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal (redacția anului 2002 cu modificările ulterioare) să fie încetat, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, cu condamnarea acestuia în baza art. 190 alin. (5) Cod penal (redacția anului 2002 cu modificările ulterioare), conform art. 10 Cod penal, la 12 ani închisoare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții administrative de dispoziție ori organizatorice-economice pe un termen de 4 ani;

- reprezentantul părții vătămate SA „Viniris”, Bîrdîghin Gheorghe, prin intermediul avocatului Ungureanu Ion, care au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a lui Iordatii Vadim și Vitalie, cu stabilirea pedepsei în limitele legii penale și încasarea prejudiciului material în sumă de 82000 dolari SUA, pe motiv că „Royal Dominion Int.” LTD nu exista și nu activa la momentul realizării contractului de export-import, contul ei bancar fiind gestionat de către Iordatii Vitalie, iar costul real al utilajului procurat constituia 38000 dolari SUA;

- avocatul Cerga Ion în numele inculpatului Iordatii Vadim, a solicitat casarea sentinței, în partea încetării în privința lui Iordatii Vadim a procesului penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare pe învinuirea adusă în baza art. 249 alin. (3) Cod penal, invocînd că în nomenclatorul Mărfurilor al Republicii Moldova nr. 1068b din 11.11.1999, lipsește poziția mărfii cu codul 84199080 (care este stipulat ca unul corespunzător în rechizitoriu) la care face trimitere acuzarea în susținerea poziției sale. Faptul că întreprinderea „Royal Dominion Int.” LTD activa pe teritoriul Europei este confirmat prin rulajul bancar în perioada cînd a fost încheiată tranzacția în cauză, iar Iordatii Vitalie a fost un angajat ce ducea răspundere pentru un anumit gen de funcții, el perfectă ordinele de încasare și de plată, dar nu administra întreprinderea.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2011, au fost respinse ca nefondate, apelurile declarate de procuror, de reprezentantul părții vătămate S.A. „Viniris”, Bîrdîghin Gheorghe și avocatul Ungureanu Ion și de avocatul Cerga Ion în numele inculpatului Iordatii Vadim, cu menținerea sentinței.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra nevinovăției inculpaților Iordatii Vadim Petru de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 190 alin. (5), 248 alin. (5) lit. b), d) și art. 361 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal și Iordatii Vitalie Petru de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și art. 361 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

De asemenea, instanța de apel a considerat, că prima instanță corect a încetat procesul penal împotriva lui Iordatii Vadim învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 249 alin. (3) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Analizând materialele cauzei, instanța de apel a constatat că, au fost încheiate două acte juridice: contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă și contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba română.

Astfel, din conținutului contractului GM-MO-002 din 27.03.2001, întocmit în limba rusă, prezentat la serviciul vamal România, ca vânzător a figurat SRL „Total” (România), iar în calitate de cumpărător întreprinderea „Royal Dominion Int.” LTD (Belgia), S.A „Viniris” fiind beneficiar, iar prețul de 44000 dolari SUA a contractului de vânzare-cumpărare fiind stabilit între vânzătorul SRL „Total” și cumpărătorul „Royal Dominion Int.” LTD, iar din conținutul contractului GM-MO-002 din 27.03.2001, încheiat în limba română, prezentat la serviciul vamal Moldova, ca vânzător figura „Royal Dominion Int.” LTD (Belgia), iar în calitate de cumpărător deja întreprinderea S.A „Viniris” și întreprinderea SRL „Total” (România) deja în calitate de expeditor, prețul contractului fiind stabilit între vânzător „Royal Dominion Int.” LTD și cumpărătorul SA „Viniris” în mărime de 120000 dolari SUA.

În acest sens, instanța de apel a indicat că, prin declarațiile martorului Bratfanov A., a rezultat faptul că utilajul în cauză a fost destinat pentru SA „Viniris”, însă, această întreprindere figura ca destinatar în contractul GM-MO-002 din 27.03.2001 (Vol. IV, f.d.11), încheiat în limba română. Statutul juridic SA „Viniris” ca destinatar nu avea influență la formarea costului în contract, cum și SRL „Total” nu avea influență la formarea prețului în contractul GM-MO-002 din 27.03.2001, perfectat în limba rusă.

Instanța de apel a relevat că, condițiile contractelor nominalizate nu au fost infirmate prin careva probe pertinente, concludente, veridice și utile, iar acuzarea nu a demonstrat elementul principal ce constituie o astfel de infracțiune, și anume - momentul administrării și folosinței a mijloacelor bănești, presupuse a fi sustrate de la SA „Viniris”, presupunându-se că Iordatii Vitalie gestionând contul bancar al „Royal Dominion Int.” LTD a transferat mijloacele bănești în sumă de

1103736,40 lei pe contul bancar lui Iordatii Adrian și pe contul bancar a martorului Roșca Boris.

Instanța de apel a concluzionat că, la încheierea contractului GM-MO-002 din 27.03.2001, încheiat în limba română, vânzătorul SRL „Total” și „Royal Dominion Int.” LTD, au convenit asupra unui preț, iar în contractul GM-MO-002 din 27.03.2001, întocmit în limba rusă, încheiat între „Royal Dominion Int.” LTD și SA „Viniris”, părțile au convenit asupra unui alt preț, iar acuzarea în probarea argumentelor invocate în apel, nu a prezentat acte juridice prin care ar fi stabilite relațiile de vânzare - cumpărare între SRL „Total” și SA „Viniris”.

Totodată, instanța de apel a menționat că, compania SGS, activitatea căreia a fost reglementată potrivit Hotărârii Guvernului nr. 681 din 19.07.2001 cu privire la inspecția înainte de expediție a mărfurilor importate, Hotărârii Guvernului nr. 1009 cu privire la inspecția înainte de expediție a mărfurilor importate din 27.09.2001, împuternicită a efectua inspecția înainte de expediție a mărfurilor importate, nu a stabilit abateri sau majorări a prețului mărfii importate (Vol. I, f.d.31-32), efectuate în perioada 2001-2002 de către SA „Viniris”, a dat o apreciere pozitivă procesului de import cu referire la utilajul în cauză, în lipsa căreia serviciul vamal nu accepta admiterea importului.

Astfel, instanța de apel a subliniat că documentele ca, contractul GM-MO-002 din 27.03.2001 (Vol. I, f.d.297), întocmit în limba rusă, în care figurează ca vânzător „Royal Dominion Int.” LTD și ca cumpărător SA „Viniris”, INVOCE-ul, prezentat de către vânzătorul „Royal Dominion Int.” LTD cumpărătorului SA „Viniris” (Vol. I, f.d.37-38), raporturile inspecției SGS din 22.04.2002 și din 27.02.2002 (Vol. I, f.d.31-32) cu apreciere pozitivă, declarațiile vamale de import (Vol. I, f.d.4-5), dovedesc că a fost încheiat un act juridic de vânzare-cumpărare încheiat între „Royal Dominion Int.” LTD, în calitate de vânzător și SA „Viniris” ca cumpărător și nu are tangență directă cu relațiile comerciale de vânzare-cumpărare a utilajului în cauză, încheiat între SRL „Total”, vânzător, și „Royal Dominion Int.” LTD, cumpărător, acte, care au fost verificate și acceptate de către Serviciul Vamal Moldova fără constatarea abaterilor de la legislația națională, ele nefiind contestate și producând efecte juridice.

La fel, instanța de apel a menționat că, potrivit anexei nr. 1 a Legii cu privire la tariful vamal nr. 1380-XIII din 20.11.19 (Vol. I, f.d.62-66): cod, pentru identificarea mărfii, sub numărul 84199080 lipsește, neexistând așa cod în lista mărfurilor. La rândul său în lista din anexa nr. 1 a Legii cu privire la tariful vamal nr. 1380-XIII din 20.11.1997 și în Nomenclatorul Mărfurilor Republicii Moldova nr. 1068b din 11.11.99 există marfa cu codul 8438, cu care utilajul în cauză a trecut procedura de import la vama Chișinău.

Referitor la argumentul acuzării, precum că „Royal Dominion Int.” LTD nu activează din 04.10.1996, contractul încheiat în limba rusă este ilegal și nul, cât și cel încheiat în limba română, instanța de apel a statuat că, potrivit materialelor

cauzei penale (Vol. II, f.d.8-10) întreprinderea continuă activitatea comercială pe teritoriul Europei, condusă de Andrew Sinklair, desfășoară activitate comercială, efectuând operații bancare cu mai mulți agenți economici din zona CSI și faptul dat nu împiedică încheierea contractelor comerciale cu agenții economici care nu dispuneau de informația referitor la activitatea legală a „Royal Dominion Int.” LTD.

Astfel, s-a constatat că, Iordatii Vitalie nu administra nemijlocit întreprinderea „Royal Dominion Int.” LTD, și anume avea dreptul de a gestiona contul bancar, dar acesta a fost gestionat de mai multe persoane (Vol. III, f.d.87-92), iar transferurile bancare se efectuau cu diferiți agenți economici, iar acuzarea nu a demonstrat că anume Iordatii Vitalie a semnat ordinul de plată privind transferarea sumelor pe conturile martorilor Roșca Iurie și Iordatii Adrian.

Potrivit declarațiilor martorului Roșca Iurie, ultimul în perioada anilor 2000-2002, desfășura activitate de reprezentant a unor agenți economici din Federația Rusă și deseori primea mijloace bănești de la diferiți agenți economici, printre care și „Royal Dominion Int.” LTD, declarații, care nu au fost combătute prin alte probe.

În acest context, instanța de apel a menționat, că o parte din sumele destinate de pe contul bancar „Royal Dominion Int.” LTD în adresa martorului Roșca Boris și Iordatii Adrian (Vol. I, f.d.137-144, 160-168), primul transfer fiind efectuat la data de 09.09.2001 au fost transferate de pe contul bancar „Royal Dominion Int.” LTD până la efectuarea transferului de către SA „Viniris” pe contul bancar „Royal Dominion Int.” LTD, fapt confirmat prin dispoziția de plată nr. 1 din 18.09.2001 (Vol. VI, f.d.12, 26).

Instanța de apel a relevat că, în baza raportului de evaluare din 13.07.2004, efectuat de către întreprinderea licențiată „Confidențial-audit” prețul bunului a fost constatat în mărime de 1620414 lei, iar alte probe decât suma indicată în contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română, privind costul utilajului în cauză nu au fost prezentate.

Totodată, nu au fost probe ce ar respinge valoarea utilajului de 120000 dolari SUA, făcând o comparare a contractului GM-MO-002 din 27.03.2001, întocmit în limba rusă și cel întocmit în limba română, care sunt două contracte diferite, independente unul de altul, fiecare cu efectul lui comercial, ambele indicând direct la două acte juridice cu același obiect de vânzare-cumpărare, dar cu diferiți subiecți după calitatea contractuală și condițiile înstrăinării utilajului.

La fel, instanța de apel a reținut, că nu au fost prezentate probe ce ar confirma încheierea tranzacției între SRL „Total” (România), vânzător, și SA „Viniris” (Moldova), cumpărător, privind vânzarea-cumpărarea utilajului pentru producerea spiritului alimentar rectificat, fiind stabilit prețul mărfii de 44000

dolari SUA, acuzarea nedemonstrând momentul stabilirii prețului utilajului în cauză între SRL „Total” (România) și SA „Viniris” (Moldova).

De asemenea, instanța de apel a menționat că, nu a fost dovedit transformarea bunului încredințat într-un bun al său, nefiind realizată trecerea în stăpânirea sa și în ce împrejurări inculpații au avut posibilitatea de a se folosi sau a dispune de averea presupusă ca sustrasă, or, martorul Roșca Boris în ședință de judecată nu a declarat că mijloacele bănești primite de el prin transfer de la întreprinderea „Royal Dominion Int.” LTD a transmis inculpaților Vadim și Vitalie Iordatii, așa cum nu s-a constatat că mijloacele bănești transferați în adresa lui Iordatii Adrian au fost primiți de către inculpați, nedovedindu-se și legătura acestui transfer bancar cu procurarea utilajului în cauză.

Totodată, instanța de apel a indicat și declarațiile inculpatului Iordatii Vadim, care a admis faptul că a semnat contractul GM-MO-002 din 27.03.2001, încheiat în limba română, primindu-l prin curier de la „Royal Dominion Int.” LTD, în calitate de administrator a întreprinderii SA „Viniris”, care figura în contract ca destinatar și nu cumpărător.

Astfel, raportul de expertiză nr. 004520 din 16.02.2009, potrivit căruia Iordatii Vadim a semnat actul juridic nu duce la nulitatea contractului GM-MO-002 din 27.03.2001, încheiat în limba rusă și nu a permis de a face concluzii directe despre falsificarea lui, de vreme ce acesta nu a fost contestat de părți și nu există o hotărâre de judecată în acest sens.

Referitor la proba prezentată de avocatul Ungureanu Ion în numele părții vătămate privind răspunsurile primite pe adresa electronică de la Secretarul de Stat a statului Wyoming, prin care se confirmă că firma „Royal Dominion Int.” LTD a fost radiată din registrul de stat, instanța de apel a statuat că proba dată dovedește doar despre faptul radierii firmei din registrul de stat a statului Wyoming, SUA și nu firma „Royal Dominion Int.” LTD nu activează în alte state.

Instanța de apel nu a reținut ca dovedită și săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal (redacția anului 2002) de către Iordatii Vadim, deoarece a constatat că au fost respectate toate etapele de trecere a mărfii peste frontiera de stat a Republicii Moldova, fiindcă la materialele cauzei au fost anexate rapoartele avizate pozitiv a SGS (Société Generale de Surveillance) SA din 22.04.2002 și din 27.02.2002 (Vol. I, f.d.31-32), care nu pot fi considerate false, cum solicită acuzarea, întrucât ele au fost eliberate pînă la 28.09.2002, cînd a fost abrogată Hotărârea Guvernului nr. 671 din 19.07.2001.

Mai mult ca atît, instanța a menționat că, probe ce ar dovedi că aceste rapoarte nu corespund realității și nu au fost eliberate de societatea în cauză, acuzarea nu a prezentat, așa cum nu sunt probe ce ar dovedi că inculpatul Iordatii Vadim a fost în posibilitate de a influența Compania SGS Generale de Surveillance SA, întreprindere autorizată ce perfecta declarația vamală și serviciile vamale, întru comiterea acțiunilor prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal.

În acest sens, instanța de apel a indicat că, în declarația vamală de import Ucraina-Moldova nr. 3000/005923 din 02.2002 (Vol. I, f.d.122), declarația vamală de import Ucraina-Moldova nr. 3000/012159 din 22.04.2002 (Vol. V, f.d.40) și INVOICE nr.02 din 16.04.2002 (Vol. I, f.d.12) eliberată de către „Royal Dominion Int.” LTD a fost menționat codul de identificare a mărfii nr. 8438, cod, înscris de către vânzătorul „Royal Dominion Int.” LTD și nu de către Iordatii Vadim, iar serviciul vamal Moldova nu a constatat abateri de la procedura vămuirii importului, fiind prezentate tot setul de documente.

Instanța de apel a menționat declarațiile date de martorii Surdu A., broker și specialist în domeniul vămuirii și Pleșca T., lucrătorul serviciului vamal, potrivit cărora procedura importului se face în baza documentelor prezentate de către vânzător, în cazul dat INVOICE-ul emis de către „Royal Dominion Int.” LTD, procedura vămuirii și verificarea datelor declarantului este în repetate ori controlată de diferite secții a Serviciul Vamal Moldova, persoana juridică, în momentul declarării importului, prezintă documentele de însoțire declarantului (broker), atribuția căruia este de a îndeplini declarația vamală.

Astfel, întru stabilirea codului mărfii s-a dispus de către Serviciul Vamal Moldova numirea unei expertize, fapt menționat și în declarația vamală (Vol. I, f.d.110) și confirmată de către martorul Surdu A. După efectuarea expertizei, declarația vamală și datele din ea au fost supuse verificării de către patru secții a Serviciului Vamal Moldova, fapt confirmat în ședință de judecată și de martorul Pleșca T. La momentul trecerii procedurii devamării, nu s-au constatat încălcări a legislației vamale și procesul de import a fost supravegheat de către autoritățile vamale ale Republicii Moldova în conformitate cu legislația în vigoare în perioada corespunzătoare.

Martorii au declarat că se exclude înlocuirea setului de documente, explicând că la procedura de import, în acea perioadă, se prezentau numai documentele de import fără prezentarea documentelor de export.

Instanța de apel a statuat, că pe acest capăt de acuzare nu și-a găsit confirmare existența faptei infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, deoarece acuzarea nu a prezentat probe ce ar dovedi că în procesul importului utilajului achiziționat de SA „Viniris” a fost încălcată legislația Republicii Moldova referitor regimul vamal.

De asemenea, instanța de apel a considerat că învinuirea adusă inculpaților Iordatii Vadim și Iordatii Vitalie în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, nu și-a găsit confirmare, or, din probele prezentate s-a stabilit că INVOICE-ul de import prezentat pentru vămuire la Serviciul Vamal Moldova a fost întocmit și perfectat de către vânzătorul „Royal Dominion Int.” LTD, care, împreună cu CMR și carnetul TIR, după trecerea hotarului Ucrainei, au fost transmise cumpărătorului SA „Viniris”, ulterior, brokerului pentru întocmirea declarației vamale. Setul de

documente ce au trecut vama Ucraina cu avizul Companiei SGS și ștampilele serviciului vamal Ucraina, au fost prezentate și la Serviciul Vamal Chișinău.

Instanța de apel a subliniat, că învinuirea în baza art. 361 Cod penal nu corespunde cerințelor conform cărora la formularea învinuirii urmează să fie indicată data, locul, mijloacele și modul de săvârșire a infracțiunii, consecințele ei, caracterul vinei, motivele și semnele calificative pentru încadrarea juridică a faptei, circumstanțele în virtutea cărora infracțiunea nu a fost consumată în cazul pregătirii sau tentativei de acțiune, mențiunea despre punerea persoanei respective sub învinuire în calitate de învinuit în această cauză conform articolului, alineatului și literei articolului din Codul penal, care prevăd răspunderea pentru infracțiunea comisă și drept urmare, generează încălcarea dreptului la un proces echitabil inculpaților Vadim și Vitalie Iordatii.

Din învinuirea adusă a rezultat că nu a fost indicat care este rolul lui Iordatii Vitalie în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) Cod penal, nu a fost indicată data, locul, mijloacele și modul de săvârșire a presupusei infracțiunii.

Referitor la această învinuire, instanța de apel a menționat că, nu sunt probe ce ar dovedi că INVOICE-urile nr. 01 din 21.02.2002 și nr. 2 din 16.04.2002 sau contractul GM-MO-002 din 27.03.2001 sunt false, iar prin rapoartele de expertiză grafologică efectuate s-a stabilit că a semnat contractul GM-MO-002 din 27.03.2001 inculpatul Iordatii Vadim, contract, care la moment produce efecte juridice, nefiind contestat de către părți la instanța de judecată în procedură civilă.

Instanța de apel a considerat, că apelul declarat de avocatul Cerga Ion în numele inculpatului Iordatii Vadim este nefondat, deoarece din probele administrate s-a dovedit faptul că Iordatii Vadim în calitate de administrator al SA „Viniris” a realizat importul în Republica Moldova a părților din utilajul de producere a alcoolului etilic cu încălcarea prevederilor de bază referitoare la procedura de inspecție înainte de expediție obligatorii la acel moment, iar în documentele prezentate spre vămuirea părților de utilaj pentru producerea alcoolului etilic au fost incluse date eronate cu privire la codul mărfii și valoarea reală a acesteia. Toate aceste acțiuni fiind întreprinse în scopul eschivării de la achitarea plăților vamale sub formă de TVA în mărime de 20% ce constituia 100 745 lei și 20 bani. În cazul că Iordatii Vadim utiliza pentru import documentele autentice în care era inclus codul mărfii 8419, atunci el era supus plății TVA de 20% din valoarea mărfii.

Această stare de fapt a rezultat din documentele prezentate de autoritățile române, în baza cererii de comisie rogatorie; declarațiile martorului Bratfanov Alexandru, care în calitate de director al SC „Total” a declarat că utilajul de producere al alcoolului a fost livrat de SA „Viniris” în baza contractului nr. GM-MO-002 din 27.03.2001, întocmit în limba română, cu prețul de 44 000

dolari SUA din care a primit 38 000 dolari SUA; declarațiile martorului Surdu Alexandra, care a comunicat în calitate de declarant vamal, că datele în declarația vamală au fost introduse în baza documentelor prezentate de importatorul SA „Viniris”.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către procuror, de avocatul Ungureanu Ion în numele părții vătămate S.A „Viniris”, de inculpatul Iordatii Vadim și de avocatul acestuia, Cerga Ion, care au solicitat:

- procurorul, referindu-se la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, pe motiv că, instanța de apel nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, neîntemeiat a ignorat un șir de probe, care confirmă, în opinia recurentului, vinovăția inculpaților Iordatii Vadim și Vitalie în săvârșirea infracțiunilor imputate. A menționat că, la judecarea apelului instanța urma să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, urmînd să dea o nouă apreciere probelor din dosar, însă, a dat o apreciere unilaterală circumstanțelor cauzei și nu s-a expus asupra motivelor invocate în apel, iar nepronunțarea asupra acestora echivalează cu nerezolvarea fondului apelului;

- avocatul Ion Ungureanu în numele părții vătămate S.A „Viniris”, invocînd temeiul prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, pe motiv că instanța de apel nu a cercetat probele conform ordinii prevăzute de prima instanță, nu a audiat martorii în cauză, doar le-a descris în decizie, nu s-a expus asupra acțiunii civile înaintate și decizia nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, astfel, neîntemeiat a menținut sentința primei instanțe;

- inculpatul Iordatii Vadim și avocatul acestuia, Cerga Ion, făcînd referire la temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, au solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința lui Iordatii Vadim de sub învinuirea imputată în baza art. 249 alin. (3) Cod penal (art.164/8 alin. 3 Cod penal (redacția anului 1961)), pe motiv că instanțele ierarhic inferioare nu au apreciat la nivelul cuvenit probele administrate la dosar, care, în opinia recurenților, nu demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii de eschivare de la achitarea plăților vamale. Au menționat că, nu s-a ținut cont de depozițiile martorilor Roibu D., Gordîna S. și de alte probe scrise, criticînd aprecierea probelor care au stat la baza hotărârii adoptate.

7. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 decembrie 2012 au fost admise recursurile ordinare declarate de procuror, de avocatul Ungureanu Ion în numele părții vătămate S.A „Viniris”, de inculpatul Iordatii Vadim și de avocatul acestuia, Cerga Ion, casată decizia Colegiului penal al

Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2011, și dispusă rejudecarea cauzei penale de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a constatat că, în partea descriptivă și în dispozitivul deciziei prenumele inculpatului Iordatii Vitalie Petru este indicat sub un alt prenume „Victor”, unde de facto, instanța de apel se expune asupra unui alt inculpat Iordatii Victor Petru și nu în privința inculpatului Iordatii Vitalie Petru, care a fost pus sub învinuire. Prin urmare, dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde cu cel pronunțat după deliberare.

Instanța de recurs a stabilit că, instanța de apel, menținând sentința primei instanțe a ajuns la concluzia că inculpatul Iordatii Vadim nu se face vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5), 248 alin. (5) lit. b), d), 361 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal (red.2002), iar inculpatul Iordatii Vitalie nu se face vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5), 361 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal (red.2002), reieșind din faptul că potrivit materialelor cauzei penale s-a constatat că au fost încheiate două acte juridice: contractul GM-MO-002 din 27.03.2001, întocmit în limba rusă (Vol. I, f.d.6) și contractul GM-MO-002 din 27.03.2001, încheiat în limba română (Vol. IV, f.d.9).

În opinia Colegiului penal, instanța de fond și cea de apel, nu au dat o apreciere juridică acestor contracte, și anume, că nu este unul și același contract tradus dintr-o limbă în alta, deși acestea au fost încheiate în aceeași zi - 27 martie 2001, avînd același număr de contract GM-MO-002.

Mai mult, instanța de recurs a indicat că, instanța de apel nu a apreciat faptul că în ambele contracte întocmite în limba română și cea rusă SA „Viniris” este destinatar. La încheierea contractelor nominalizate a participat și a semnat personal directorul SA „Viniris”, Iordatii Vadim. Diferența dintre aceste contracte este suma utilajului și anume, în contractul întocmit în limba română este indicată suma de 44000 dolari SUA, iar în contractul întocmit în limba rusă este indicată suma de 120000 dolari SUA.

Astfel, instanța de apel nu s-a expus asupra faptului, care era necesitatea încheierii și semnării de către directorul SA „Viniris”, Iordatii Vadim, a două contracte una cu suma de 44000 dolari SUA și alta cu suma de 120000 dolari SUA, ținînd cont de consecințele neavantajoase pentru SA „Viniris” și acționarii săi, prin supraplată de 76000 dolari SUA pentru utilaj.

De asemenea, Colegiul penal a relevat că instanța de apel în decizie a indicat: *„în declarația vamală de export România-Ucraina nr. 01 din 21.02.2002 (Vol. IV, f.d.97), declarația vamală de export România-Ucraina nr. 02 din 19.04.2002 (Vol. I, f.d.50, Vol. IV, f.d.102) și INVOICE nr. 01 din 20.02.2002 (Vol. I, f.d.44, Vol. IV, f.d.96) eliberat de către SRL „Total”, este indicat următorul cod tarifar 84199080 și nu 8419, cum indică acuzarea în susținerea argumentelor invocate”,* însă, astfel de declarații vamale nu există în materialele cauzei, dat fiind faptul că Ucraina figura ca țară de tranzit.

Potrivit materialelor cauzei penale, în declarația vamală de export nr. I 1003 din 21.02.2002 (Vol. IV, f.d.97), declarația vamală de export nr. I 2547 din 19.04.2002 (Vol. IV, f.d.102) și INVOICE nr. 01 din 20.02.2002 (Vol. I, f.d.44) eliberate de către SRL „Total”, este indicat poziția tarifară generală 8419, cu supoziții diferite 9000 și 9080, cu țara exportator România SRL „Total” și țara de destinație R. Moldova, s. Trușeni.

Prin urmare, instanța de apel nu a descris corect declarațiile vamale de export și INVOICE-ul, fapt ce a dus la concluzii greșite, precum că utilajul a fost livrat din România în Ucraina, astfel, ultima constatând circumstanțe noi în decizie.

La fel, instanța de recurs a considerat, că sunt denaturate și constatările instanței de apel în decizie indicând că: *„în declarația vamală de import Ucraina-Moldova nr. 3000/005923 din 26.02.2002 (Vol. I, f.d.122), declarația vamală de import Ucraina-Moldova nr. 3000/012159 din 22.01.2002 (Vol. I, f.d.40) și INVOICE nr.02 din 16.04.2002 (Vo. I, f.d.12), eliberată de către „Royal Dominion Int.” LTD este menționat codul de identificarea mărfii nr. 8438. Codul a fost înscris de către vânzătorul „Royal Dominion Int.” LTD și nu de către inculpatul Iordatii Vadim”, deoarece reflectarea acestor documente nu corespund realității.*

Astfel, Colegiul a remarcat că la f.d.122, Vol. I, este declarația vamală de import nr. 3000/005923 din 26.02.2002 a utilajului în R. Moldova, ca destinatar SA „Viniris” de la exportatorul SRL „Total”, România, la f.d.40, Vol. V, este declarația vamală de import nr. 3000/012159 din 22.04.2002 a utilajului în R. Moldova, ca destinatar SA „Viniris” de la exportatorul SRL „Total”, România și la f.d.12, Vol. I - INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, expeditor este SRL „Total”, România, iar destinatar SA „Viniris”, R. Moldova, sat. Trușeni.

Mai mult ca atât, instanța de recurs a menționat și faptul că instanța de apel greșit a statuat că: *„a fost încheiat un act juridic de vânzare-cumpărare încheiat între „Royal Dominion Int.” LTD, ca vânzător și SA „Viniris”, ca cumpărător și nu are tangență directă cu relațiile comerciale de vânzare-cumpărare a utilajului în cauză, încheiat între SRL „Total”, vânzător și „Royal Dominion Int.” LTD, cumpărător. Toate aceste acte au fost verificate și acceptate de către Serviciul Vamal Moldova, fără constatarea abateri de la legislația națională, ele nefiind contestate și producând efecte juridice”,* deoarece Serviciul Vamal din Moldova despre existența contractului GM-MO-002 din 27.03.2001 încheiat în limba română nici nu putea să știe, acesta parvenind doar în baza Cererii de Comisie Rogatorie executate de organele de drept din România (Vol. IV, f.d.1-124).

La fel, instanța de recurs a reținut că, instanța de apel greșit a concluzionat că *„întreprinderea „Royal Dominion Int.” LTD considerată lichidată de către autoritățile SUA, continua activitatea comercială pe teritoriul Europei, condusă de către Andrew Sinclair, desfășura activitatea comercială, efectuând operațiuni*

bancare cu mai mulți agenți economici din zona CSI”, deoarece întreprinderea nominalizată nu este înregistrată în Belgia (Vol. II, f.d.7-12).

În opinia Colegiului penal, instanța de apel neîntemeiat și-a motivat soluția precum că: *„Potrivit declarațiilor martorului A. Bratfanov, depuse sub jurământ și avertizat de răspundere penală în baza art. 312-313 CP, rezultă că utilajul în cauză a fost destinat pentru SA „Viniris”, însă, această întreprindere figura în calitate de destinatar în contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română. Statutul juridic SA „Viniris” ca destinatarul nu avea influență la formarea costului în acest contract, cum și SRL „Total”, nu avea influență la formarea prețului în contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, perfectat în limba rusă.*”, deoarece potrivit declarațiilor martorului menționat, ultimul a relatat doar despre un singur contract stabilit la prețul de 44000 dolari SUA (Vol. IV, f.d.11), nu și despre cele constatate în decizie.

De asemenea, Colegiul a remarcat faptul, că instanța de apel a apreciat unilateral probele administrate la dosar, acordând o valoare primară probelor care, în opinia acestei instanțe, demonstrează nevinovăția inculpaților Iordatii Vadim în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5), 248 alin. (5) lit. b), d), 361 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal și Iordatii Vitalie în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5), 361 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, concluzionând că probele au fost examinate în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Astfel, aceasta a pus la baza nevinovăției inculpaților aceleași probe care au fost cercetate de instanța de fond, le-a descris în decizie, însă, fără a le verifica mai minuțios, pe când, cercetarea probelor în instanța de apel se efectuează conform ordinii prevăzute de prima instanță.

În acest sens instanța de recurs a menționat că, potrivit procesului - verbal al instanței de apel, aceasta nu a cercetat potrivit ordinii și modului stabilit pentru prima instanță, martorii Bratfanov Al., Roșca B., Gordîna S., Surdu Al. – broker și specialist în domeniul vămuirii și Pleșca T. – lucrător a serviciului vamal, pe când ei persistă și sînt enumerați în decizie (Vol. X, f.d.149-150, 153), cît și martorii Roibu Dumitru – șoferul care a transportat utilajul și E. Moisei – reprezentantul companiei de inspecție SGS Moldova, astfel instanța de apel nu era în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele neverificate în ședința de judecată a instanței de apel, ceea ce contravine explicațiilor pct. 14 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 cu modificările din 30 martie 2009 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în odine de apel”.

Instanța de recurs a mai reținut, că instanța de fond la emiterea sentinței nu s-a expus asupra acțiunii civile înaintate de SA „Viniris” privind prejudiciul cauzat, eroare, comisă și menținută de instanța de apel. De asemenea, la judecarea cauzei în instanța de apel, aceasta a refuzat în admiterea demersului SA „Viniris” întru prezentarea probelor suplimentare, și anume, așteptarea

răspunsului din SUA, dacă administratorul „Royal Dominion Int.” LTD a eliberat unor persoane careva procuri, inclusiv cu dreptul de a ridica de pe conturile bancare ale acestui agent economic careva surse financiare, și dacă firma dată are careva conturi bancare deschise în Europa, astfel fiind încălcat dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO.

Colegiul penal a relevat, că instanța de apel nu a supus verificării minuțioase probele acuzării și apărării, cât și audierea martorilor „pe viu”, precum și altor probe administrate la dosar.

Astfel, instanța urma să se pronunțe clar asupra acestor circumstanțe importante și să dea o apreciere juridică corectă acțiunilor inculpaților.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2015 au fost respinse ca nefondate apelurile inculpatului Iordatii Vadim și avocatului Cerga Ion în numele inculpaților Iordatii Vitalie și Iordatii Vadim, și admise apelurile procurorului, avocaților Ungureanu Ion și Bîrdîghin Gheorghe în numele SA „Viniris”, casată sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 07.07.2011 și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, potrivit căreia, inculpații Iordatii Vitalie și Iordatii Vadim au fost recunoscuți vinovați de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal (redacția din 18.04.2002) și conform art. 60 Cod penal a fost încetat procesul penal cu liberarea de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Iordatii Vitalie Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 191 alin. (5) Cod penal (în redacția Legii nr. 985 din 18.04.2002) la 8 (opt) ani închisoare cu executare pedepsei în penitenciar de tip închis cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita anumite activități legate de administrarea și organizarea economico-financiară a societăților comerciale pe termen de 3 (trei) ani.

Iordatii Vadim Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

– art. 248 alin. (5) lit. b) și d) Cod penal (în redacția Legii nr. 985 din 18.04.2002) la 3 (trei) ani închisoare;

– art. 190 alin. (5) Cod penal (în redacția Legii nr.985 din 18.04.2002) la 8 (opt) ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita anumite activități legate de administrarea societăților comerciale pe termen de 4 (patru) ani.

În baza art. 84 Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui Iordatii Vadim Petru i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 9 (nouă) ani închisoare cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita anumite activități legate de administrarea și organizarea economico-financiară a societăților comerciale pe termen de 4 (patru) ani.

Termenul de executare a pedepselor stabilite lui Iordatii Vitalie Petru și Iordatii Vadim Petru se va calcula din ziua reținerii.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de SA „Viniris”, dispunându-se încasarea din contul lui Iordatii Vadim Petru și Iordatii Vitalie Petru, în mod solidar, paguba materială în sumă de 82.000 dolari SUA sau echivalentul lor în lei moldovenești la data executării hotărârii.

În rest dispozițiile hotărârii atacate au fost menținute.

10. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, inculpatul **Iordatii Vadim Petru**, exercitând în baza deciziei adunării generale a acționarilor din 20.12.2000 și contractului de muncă din 02.02.2001, funcția de director general al Societății pe Acțiuni „Viniris”, adresa juridică mun. Chișinău, s. Trușeni, str. 31 August 53, fiind persoană cu funcție de răspundere care gestionează o organizație comercială, conform funcțiilor sale de răspundere și raporturilor contractuale, înfăptuind în privința bunurilor încredințate împuternicirile de dispunere și administrare, fiind obligat să asigure o activitate profitabilă a societății, în exercițiul funcției sale, în perioada anilor 2001-2002, prin înțelegere prealabilă și împreună cu alte persoane, urmare a derulării unei scheme criminale, confecționând și folosind documente oficiale false, realizând trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor cu folosirea frauduloasă a documentelor și prin declarare neautentică în documentele vamale și ca rezultat însușind bunuri în proporții deosebit de mari.

Iordatii Vadim, acționând cu intenție directă și în interes de profit, având ca motiv sustragerea în proporții deosebit de mari a bunurilor societății gestionate SA „Viniris”, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Iordatii Vitalie, care gestiona activitatea și contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, a confecționat și semnat contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, în care a introdus date false, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar, rectificat la un preț de 120000 dolari SUA, în scopul deținerii și folosirii acestui document ca argument în fața acționarilor SA „Viniris” pentru predarea unui aspect legal tranzacției de vânzare - cumpărare și costului utilajului. În realitate, utilajul nominalizat a fost procurat în baza contractului GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română, la un preț de 44000 dolari SUA, ca părți contractante fiind - SC „Total” SRL din România în calitate de vânzător (expeditor), „Royal Dominion Int.” LTD în calitate de răspunzător financiar (cumpărător) și SA „Viniris” în calitate de destinatar, în persoana directorului general Iordatii Vadim, care a semnat contractul.

Ulterior, Iordatii Vadim, acționând cu intenție directă și în interes de profit, având ca motiv eschivarea de la achitarea plăților vamale, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Iordatii Vitalie, care gestiona activitatea și contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, au confecționat

INVOICE nr. 01 din 21.02.2002 și INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, în care au introdus date false, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spirtului alimentar rectificat la un preț total de 120000 dolari SUA și indicând codul mărfii de 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor, ce nu se impozitează la import cu TVA 20%, în scopul deținerii și folosirii acestor documente ca argument în fața autorităților vamale ale Republicii Moldova, pentru predarea unui aspect legal tranzacției de vânzare-cumpărare, livrare, prețului și codului mărfii.

De fapt, utilajul nominalizat cu costul total de 38 000 dolari SUA a fost livrat de către SC „Total” SRL din România în baza INVOICE nr. 01 din 20.02.2002, INVOICE nr. 02 din 16.04.2002 și declarațiile vamale de export nr. I 1003 din 21.02.2002, nr. I 2547 din 19.04.2002, în care codul mărfurilor este indicat 84199080, la care, conform prevederilor Legii bugetului pentru a. 2002, se atribuie instalații de distilare sau de rectificare, ce se impozitează la import cu TVA 20%.

Cu referire la calificarea acțiunilor inculpatului Iordatii Vadim pe acest capăt de acuzare, instanța de apel a reținut că acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate conform indicilor infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal (redacția legii din 2002) - *confeccionarea și deținerea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșite de două sau mai multe persoane, soldate cu daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.*

Tot, inculpatul Iordatii Vadim, acționând cu intenție directă și în scop de profit, având ca motiv sustragerea în proporții deosebit de mari a bunurilor SA „Viniris” societate gestionată de el, prin metoda achiziționării utilajului la preț majorat și redării unui aspect întemeiat prețului de procurare a utilajului, a organizat comiterea acțiunilor de contrabandă cu împărțirea rolurilor participanților.

În așa mod, Gordîna Serghei, activând ca director-adjunct al SA „Viniris”, fiind dus în eroare și la indicația directorului Iordatii Vadim, deținând asupra sa documente oficiale false, și anume, contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1,2 și 3, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spirtului alimentar rectificat la un preț de 120000 dolari SUA și INVOICE nr. 01 din 21.02.2002, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spirtului alimentar rectificat la un preț de 35000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%, la 25.02.2002 le-a prezentat ca dovadă privind anumite mărfuri sau

bunuri, supuse controlului autorităților vamale, la punctul de control pentru trecerea frontierei vamale - biroul vamal Giurgiulești, unde utilajul nominalizat a fost introdus pe teritoriul vamal al Republicii Moldova cu unitatea de transport cu numerele de înmatriculare CFO930/CAN267 și a fost plasat în regimul vamal „Import” sub supraveghere vamală, punctul de destinație a declarării și vămuirii mărfurilor, fiind fixat biroul vamal Chișinău.

Ulterior, inculpatul Iordatii Vadim, deținând asupra sa documente oficiale false, și anume, contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120000 dolari SUA și INVOICE nr. 01 din 21.02.2002, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 35 000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%. În scopul realizării intenției criminale, la 26.02.2002 intenționat le-a folosit pentru a le prezenta ca dovadă privind anumite mărfuri sau bunuri, supuse controlului autorităților vamale, la biroul vamal Chișinău, unde a declarat neautentic în declarația vamală prezentată cu nr. 3000/005932, precum că marfa supusă vămuirii, prezintă părți pentru utilaj de producere a alcoolului alimentar, cu codul mărfii 843890000, la prețul de 35000 dolari SUA, ce constituie, conform cursului valutar la 26.02.2002 a leului față de dolarul SUA, suma de 460 194 lei.

Gordîna Serghei, deținând asupra sa documente oficiale false, și anume, contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120000 dolari SUA și INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 85000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%, la 20.04.2002, fiind dus în eroare și la indicația directorului Iordatii Vadim, le-a folosit pentru a le prezenta ca dovadă privind anumite mărfuri sau bunuri, supuse controlului autorităților vamale, la punctul de control pentru trecerea frontierei vamale - biroul vamal Giurgiulești, unde utilajul nominalizat a fost introdus pe teritoriul vamal al Republicii Moldova cu unitatea de transport cu numerele de înmatriculare CFO930/CAN267 și a fost plasat în regimul vamal „Import” sub supraveghere vamală, punctul de destinație a declarării și vămuirii mărfurilor, fiind fixat biroul vamal Chișinău.

În continuare, Gordîna Serghei, fiind dus în eroare și la indicația directorului Iordatii Vadim, deținând asupra sa documente oficiale false, și anume, contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1,2 și 3, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD utilaj pentru producerea spirtului alimentar rectificat la un preț de 120.000 dolari SUA și INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spirtului alimentar rectificat la un preț de 85000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%. În scopul realizării intenției criminale, la 22.04.2002 le-a folosit pentru a le prezenta ca dovadă privind anumite mărfuri sau bunuri, supuse controlului autorităților vamale, la biroul vamal Chișinău, unde a declarat în declarația vamală prezentată cu nr. 3000/012159, precum că, marfa supusă vămuirii, prezintă utilaj de producere a alcoolului alimentar, cu codul mărfii 843880990 la prețul de 85000 dolari SUA, ce constituie, conform cursului valutar la 22.04.2002 a leului față de dolarul SUA, suma de 1146208 lei.

Astfel, Iordatii Vadim, fiind declarant a lotului de marfă, contrar art. 177 Cod Vamal și art. 178 Cod Vamal a declarat marfa menționată.

Astfel, acțiunile intenționate a lui Iordatii Vadim au fost încadrate conform indicilor infracțiunii prevăzute la art.248 alin.(5) lit. b) și d) Cod penal (redacția legii din 2002), *contrabanda - adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor și a altor valori în proporții mari, eludându-se controlul vamal ori tăinuindu-le de el, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei săvârșită de două sau mai multe persoane în proporții deosebit de mari.*

Tot, inculpatul Iordatii Vadim, acționând cu intenție directă și în scop de profit, având ca motiv sustragerea în proporții deosebit de mari a bunurilor SA „Viniris”, societate gestionată de el, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Iordatii Vitalie, care gestiona activitatea și contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, folosind documente oficiale false, și anume, contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conținea date false, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD utilaj pentru producerea spirtului alimentar rectificat la un preț de 120000 dolari SUA, pe când în realitate utilajul nominalizat urma a fi procurat la un preț de 44000 dolari SUA de la SC „Total” SRL din România în baza contractului GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română, conform dispozițiilor de plată nr. 1 din 18.09.2001, nr. 1 din 29.04.2002 și nr. 3 din 25.12.2002, a transferat de la contul valutar nr. 22245008401597, deținut de SA

„Viniris” în SA „Mobiasbancă”, suma totală de 120000 dolari SUA, la contul nr. 220-0901858-85 deținut de firma „Royal Dominion Int.” LTD în filiala N.V. FORTIS BANK din or. Antwerpen, Belgia.

Ulterior, conform rolurilor stabilite de activitate în schema criminală, inculpatul Iordatii Vitalie a transferat de la contul bancar a firmei „Royal Dominion Int.” LTD în adresa SRL „Total” (România) numai suma de 38000 dolari SUA, iar restul sumei de 82000 dolari SUA au fost transferați la conturile deținute în băncile din Republica Moldova de rudele inculpatului Iordatii Vadim, și anume, lui Iordatii Adrian, Roșca Boris, precum și la conturile altor agenți economici din străinătate, care ulterior au fost însușiți, fiind prejudiciată SA „Viniris” în sumă de 82000 dolari SUA sau conform cursului mediu pe unitate dolar SUA față de leul moldovenesc, în perioada 18.09.2002-25.12.2002, constituie 1103736,40 lei.

Astfel, acțiunile intenționate a lui Iordatii Vadim se încadrează în indicii de infracțiune prevăzută la art. 190 alin. (5) Cod penal (redacția legii din 2002) - *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere săvârșită în proporții deosebit de mari.*

Cu referire la faptele inculpatului **Iordatii Vitalie**, instanța de apel a constatat că el, gestionând activitatea și contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, prin înțelegere prealabilă și împreună cu alte persoane, în perioada anilor 2001-2002, urmare a derulării unei scheme criminale, confecționând și folosind documente false, a însușit prin delapidare de la SA „Viniris” mijloace financiare în proporții deosebit de mari, precum a comis și alte infracțiuni în următoarele circumstanțe:

Iordatii Vitalie, acționând cu intenție directă și în interes de profit, având ca motiv sustragerea în proporții deosebit de mari a bunurilor SA „Viniris”, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Iordatii Vadim, care activa în funcția de director al SA „Viniris” și directorul-adjunct al SA „Viniris” - Gordîna Serghei Veaceslav, au confecționat și semnat contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, în care au introdus date false, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120000 dolari SUA, în scopul deținerii și folosirii acestui document ca argument în fața acționarilor SA „Viniris” pentru predarea unui aspect legal tranzacției de vânzare-cumpărare și costului utilajului. În realitate, utilajul nominalizat a fost procurat în baza contractului GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română, la un preț de 44000 dolari SUA, ca părți contractante fiind: SC „Total” SRL din România în calitate de vânzător (expeditor), „Royal Dominion Int.” LTD în calitate de răspunzător financiar și SA „Viniris” în calitate de destinatar (cumpărător), în persoana directorului general Iordatii Vadim, care a semnat contractul.

Tot, inculpatul Iordatii Vitalie, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Iordatii Vadim, care activa în funcția de director al SA „Viniris” și

directorul-adjunct al SA „Viniris” - Gordîna Serghei Veaceslav, au confecționat INVOICE nr. 01 din 21.02.2002 și INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, în care au introdus date false, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spirtului alimentar rectificat la un preț total de 120000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%, în scopul deținerii și folosirii acestor documente ca argument în fața autorităților vamale ale Republicii Moldova, pentru predarea unui aspect legal tranzacției de vânzare-cumpărare, livrare, prețului și codului mărfii. Utilajul nominalizat cu costul total de 38000 dolari SUA, a fost livrat de către SC „Total” SRL din România în baza NVOICE nr. 01 din 20.02.2002, INVOICE nr. 02 din 16.04.2002 și declarațiile vamale de export nr. I 1003 din 21.02.2002, nr. I 2547 din 19.04.2002 în care codul mărfurilor este indicat 84199080, la care, conform prevederilor Legii bugetului pentru anul 2002, se atribuie instalații de distilare sau de rectificare, ce se impozitează la import cu TVA 20%.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Iordatii Vitalie a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal (redacția legii 2002) - *confecționarea și deținerea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșite de două sau mai multe persoane, soldate cu daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.*

Tot, inculpatul Iordatii Vitalie, acționând cu intenție directă și în scop de profit, având ca motiv sustragerea în proporții deosebit de mari a bunurilor SA „Viniris”, prin metoda achiziționării utilajului la preț majorat și redării unui aspect întemeiat prețului de procurare a utilajului, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Iordatii Vadim, care activa în funcția de director al SA „Viniris”, folosind documente oficiale false, și anume contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conținea date false, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD utilaj pentru producerea spirtului SUA de la SC „Total” SRL din România în baza contractului GM-MO-002 din 27 martie a. 2001, încheiat în limba română, iar inculpatul Iordatii Vadim, conform rolului său în schema criminală, în baza dispozițiilor de plată nr. 1 din 18.09.2001, nr. 1 din 29.04.2002 și nr. 3 din 25.12.2002, a transferat de la contul valutar nr. 22245008401597, deținut de SA „Viniris” în SA „Mobiasbancă”, suma totală de 120000 dolari SUA, la contul nr. 220-0901858-85 deținut de firma „Royal Dominion Int.” LTD în filiala NV FORTIS BANK din or. Antwerpen, Belgia.

Ulterior, conform rolurilor stabilite de activitate în schema criminală, inculpatul Iordatii Vitalie a transferat de la contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD în adresa SC „Total” (România) numai suma de 38000 dolari

SUA, iar restul sumei de 82000 dolari SUA au fost transferați la conturile deținute în băncile din Republica Moldova de rudele sale, și anume, Iordatii Adrian și Roșca Boris, precum și la conturile altor agenți economici din străinătate, care ulterior au fost însușiți, fiind prejudiciată SA „Viniris” în sumă de 82000 dolari SUA sau conform cursului mediu pe unitate dolar SUA față de leul moldovenesc, în perioada 18.09.2002-25.12.2002, constituie 1103736, 40 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Iordatii Vitalii a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (5) Cod penal (redacția legii 2002) - *delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală în proporții deosebit de mari a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită în mod repetat, de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu.*

Instanța de apel a considerat că acțiunile inculpaților urmează a fi calificate conform Codului penal din 2002, deoarece conform art. 10 Cod penal se va aplica efectul retroactiv al legii penale, dat fiind faptul că sancțiunile legii pentru care inculpații urmează a fi pedepsiți sunt mai mici în coraport cu sancțiunile legii Codului penal din 24.03.1961, astfel, se ameliorează situația persoanei.

Deși inculpații Iordatii Vitalie și Iordatii Vadim nu și-au recunoscut vina, instanța de apel a conchis, că vinovăția acestora în săvârșirea infracțiunilor incriminate este demonstrată prin probele administrate de organul de urmărire penală, cercetate în ședințele de judecată a instanței de fond și verificate în instanța de apel, precum sunt:

- declarațiile reprezentantului legal al părții civile, Bîrdîghin Gh., martorilor Gordîna S., Roșca B., Surdu Al., Ciubotarii M., Pleșca T., Moisei E., Roibu D.;

- raportul de expertiză nr. 101-102 din 05.10.2008 efectuat de DAO a CCCEC, conform căruia s-a stabilit că cet. Iordatii Vadim a executat semnăturile din ambele contracte GM-MO-002 din 27.03.2001, întocmit în limbă rusă și în limba română (f.d.144, Vol. 6);

- raportul de expertiză seria AA nr. 004520 din 16.02.2009 efectuat de Centrul Național de Expertiză Judiciară, conform căruia s-a stabilit că cet. Iordatii Vadim a executat semnăturile din ambele contracte GM-MO-002 din 27.03.2001, întocmit în limba rusă și în limba română (f.d. 131, Vol. 6);

- materialele Cererii de Comisie Rogatorie executate de organele de drept din Belgia, prin care se confirmă că gestionarul contului bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD era cet. Iordatii Vitalie Petru, fratele directorului SA „Viniris”, cet. Iordatii Vadim Petru, și la contul bancar al „Royal Dominion Int.” LTD au parvenit 120 mii dolari SUA de la SA „Viniris”, însă din aceștia numai 38 mii au fost transferați la contul SC „Total” din România, de la care a fost procurat în realitate utilajul. Restul sumei de 82 mii dolari SUA au fost transferați la conturile deținute în băncile din Republica Moldova de rudele lui Iordatii Vadim, și anume,

nepotul Iordatii Adrian (fiul lui Iordatii Vitalie), cumnatul Roșca Boris, precum și la conturile altor agenți economici din străinătate (f. d. 1-250, Vol. 3);

- materialele Cererii de Comisie Rogatorie executate de organele de drept din România, prin care se confirmă că operațiunea reală de procurare a utilajului pentru producerea spirtului de către SA „Viniris” a fost realizată în baza contractului GM-MO- 002 din 27.03.2001 întocmit în limba română, iar prețul real al tranzacției a fost de 44 000 dolari SUA, dar nu de 120 000 dolari SUA după cum s-au alocat de „Viniris” de pe contul acestea (f. d. 1-124, Vol. 4);

- procesul-verbal din 27.02.2007 de ridicare de la BC „Mobiasbancă” a documentelor ce confirmă transferul mijloacelor bănești la 18.09.2001, 29.04.2002 și 25.12.2002 în mărime, respectiv, de 60 000 dolari SUA, 50 000 dolari SUA și 10 000 dolari SUA de către SA „Viniris” la contul valutar al „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia (f. d.103, Vol. 1);

- procesul-verbal din 06.03.2007 de ridicare de la Biroul Vamal Chișinău a documentelor ce confirmă importul în anul 2002 de către A „Viniris” de la SC „Total” a utilajului pentru producerea spirtului (f. d. 108, Vol. 1);

- procesul-verbal din 25.10.2007 de ridicare de la BC „Victoriabanc” a documentelor ce confirmă primirea prin transfer a banilor de 2000, 4000, 5000 și 9980 dolari SUA de către Iordatii Adrian de la „Royal Dominion Int.” LTD (f.d. 136, Vol. 1);

- procesul-verbal din 26.11.2007 de ridicare de la BC „Agroindbanc” a documentelor ce confirmă primirea prin transfer a banilor de 10 000 și 6000 dolari SUA de către Iordatii Adrian de la „Royal Dominion Int.” LTD (f. d.159, Vol. 1);

- procesul-verbal din 31.10.2007 de ridicare de la SA „Viniris” a documentelor ce au importanță pentru cauza penală (f. d. 296, Vol. 1);

- procesul-verbal din 25.11.2008 de examinare a documentelor ridicate de la Biroul Vamal Chișinău (f. d. 311, Vol. 1);

- procesul-verbal din 25.11.2008 de examinare a documentelor ridicate de la BC „Victonabanc” (f. d. 313, Vol. 1);

- procesul-verbal din 25.11.2008 de examinare a documentelor ridicate de la BC „Moldova Agroindbanc” (f. d. 315, Vol. 1).

- procesul-verbal din 25.11.2008 de examinare a documentelor ridicate de la SA „Viniris” (f. d. 317, Vol. 1);

- contractul nr. GM-MO-002 din 27.03.2001, întocmit în limba română, încheiat între SC „Total” SRL, din România, ca vânzător (expeditor), firma „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia ca cumpărător (responsabil financiar) și SA „Viniris” ca destinatar, privind vânzarea- cumpărarea utilajului pentru producerea industrială a spirtului - rectificat alimentar, cu costul total de 44 000 dolari SUA (f. d. 9-10, Vol. 4);

- contractul nr. GM-MO-002 din 27.03.2001, întocmit în limba rusă, încheiat între răspunzătorul financiar „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, denumită vânzător și destinatarul mărfii SA „Viniris”, denumită cumpărător privind vânzarea- cumpărarea utilajului pentru producerea industrială a spirtului-rectificat alimentar, cu costul total de 120 000 dolari SUA, cu anexele nr. 1,2, 3 (f. d. 297-303, Vol. 1);
- contractul de credit nr. 194 din 10 septembrie 2001, prin care se confirmă că SA „Viniris” a primit credit în sumă de 120 000 dolari SUA de la BC „Mobiasbancă” (f.d. 16- 20, Vol. 5);
- dispoziția de plată nr. 1 din 18.09.2001, prin care se confirmă transferul de către SA „Viniris” de la contul său valutar a sumei de 6000 dolari SUA la contul valutar al „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia (f. d. 34, 107, Vol. 1);
- factura INVOICE nr. 01 din 20.02.2002, întocmită în limba română, eliberată de SC „Total” SRL, din România, conform căreia se confirmă livrarea către SA „Viniris” părți de aparate de distilare și rectificare lichide - 4 bucăți, cu costul de 12 000 dolari SUA (f. d.44, Vol. 1, f.d. 96, Vol. 4);
- declarația vamală de export (din România) nr. 11003 din 21.02.2002, prin care se confirmă livrarea către SA „Viniris” părți a utilajului pentru producerea industrială a spirtului-rectificat alimentar - 4 bucăți, cu costul de 12 000 dolari SUA, cu codul mărfii 84199080 (f.d.41, Vol. 1; f.d.97, Vol. 4);
- factura INVOICE nr. 01 din 21.02.2002, întocmită în limba rusă, eliberată de „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, prin care s-a înaintat către SA „Viniris” contul spre achitare conform contractului nr. GM-MO-002, în sumă de 35 000 dolari SUA pentru părțile ambalajului pentru producerea industrială a spirtului-rectificat alimentar - 4 bucăți, cu codul mărfii 8438 (f. d. 123, Vol. 1);
- CMR nr. 0137685 din 21.02.2002, prin care se confirmă că marfa livrată constituie părți de aparate de distilare și rectificare lichide - bucăți (f.d.306, 198 Vol. 4);
- declarația vamală de import (în Moldova) nr. 3000/005923 din 26.02.2002, prin care se confirmă livrarea către SA „Viniris” părți pentru utilaj de producere a alcoolului alimentar - 4 bucăți, cu costul de 35 000 dolari SUA, cu codul mărfii 843890000, în care este indicat că a fost prezentată pentru controlul vamal factura INVOICE nr. 01 din 21.02.2002 și au fost achitate plăți vamale în suma de 1159, 69 lei (f. d. 122, Vol. 1);
- CMR nr. 0137686 din 16.04.2002, prin care se confirmă că marfa livrată constituie părți de aparate de distilare și rectificare lichide 9 bucăți (f.d. 49, f.d. 101, Vol. 4);
- factura INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, întocmită în limba română, eliberată de SC „Total” SRL, din România, conform căreia se confirmă livrarea către SA „Viniris” părți a aparatelor de distilare și rectificare băuturi - 19 bucăți, cu costul de 26 000 dolari SUA (f. d. 22-3, Vol. 2);

– factura INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, întocmită în limba rusă, eliberată de „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, prin care s-a înaintat către SA „Viniris” contul spre achitare conform contractului nr. GM-MO-002, în sumă de 85 000 dolari SUA pentru părți a utilajului pentru producerea industrială a spiritului-rectificat alimentar -19 bucăți, cu codul mărfii 8438 (f. d. 23-24, Vol. 2);

– declarația vamală de export (din România) nr. 12547 din 19.04.2002, prin care se confirmă livrarea către SA „Viniris” a părți a utilajului pentru producerea industrială a spiritului-rectificat alimentar - 19 bucăți, cu costul de 26 000 dolari SUA, cu codul mărfii 4199080 (f.d. 102, Vol. 4);

– declarația vamală de import (în Moldova) nr. 3000/012159 din 22.04.2002, prin care se confirmă livrarea către SA „Viniris” utilaj de reducere a alcoolului alimentar -19 bucăți, cu costul de 85 000 dolari SUA, cu codul mărfii 843880990, în care este indicat că a fost prezentat pentru controlul vamal un act de expertiză nr. 0032836 din 25.04.2002 (adică un act întocmit cu 3 zile după data reală a declarației vamale) și au fost achitate plăți vamale în suma de 2888,45 lei (f. d. 110, Vol. 1);

– dispoziția de plată nr. 1 din 29.04.2002, prin care se confirmă transferul de către SA „Viniris” de la contul său valutar a sumei de 50 000 dolari SUA la contul valutar al „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia (f. d. 310, Vol. 1);

– dispoziția de plată nr. 3 din 25.12.2002, prin care se confirmă transferul de către SA „Viniris” de la contul său valutar a sumei de 10 000 dolari SUA la contul valutar al „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia (f. d. 33, Vol. 1);

– patru documente SWIFT pe 8 file din conținutul cărora rezultă primirea prin transfer bancar de către cet. Iordatii Adrian la contul nr. 25900100215351 deținut în BC „Victoriabanc” SA de la firma „Royal Dominion International” Ltd. de pe contul bancar 203560105060077 deținut în FORTIS BANQUE S.A./N.V. a următoarelor sume bănești: - 9980 dolari SUA la data de 09 septembrie 001; - 4000 dolari SUA la data de 24 septembrie 2001; - 5000 dolari SUA la data de 03 octombrie 2001; - 2000 dolari SUA la data de 08 mai 2002 (f. d. 137-144, Vol. 1);

– extrasul din contul curent nr. 22250U4U14684 al persoanei fizice Roșca Boris din data de 20.09.2001 pînă în 26.11.2007, din conținutul căruia rezultă că cet. Roșca Boris a primit la contul său bancar, deținut la BC „Moldova-Agroindbanc” SA la 24.09.2001 suma de 10 000 dolari SUA și la data de 05.10.2001 suma de 6 000 dolari SUA (f. d. 160-168, Vol. 1).

Instanța de apel a concluzionat că, acțiunile inculpaților urmează a fi reîncadrate din art. 209 alin. (2) Cod penal (în redacția Legii din 24.03.1961), care prevedea o pedeapsă de la 1 la 5 ani închisoare în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal (în redacția Legii nr. 985 din 18.04.2002), care prevede o pedeapsă cu amendă în mărime de la 200 la 600 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității, sau cu închisoare de pînă la 5 ani.

Totodată, luînd în considerație prevederile art. 16 și 60 Cod penal, instanța de apel a conchis că procesul penal în privința lui Iordatii Vitalii și Iordatii Vadim pentru infracțiunea prevăzută la art. 361 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal urmează să fie încetat în legătură cu expirarea termenelor de prescripție de tragere la răspundere penală, fiind liberați de pedeapsa penală pe acest capăt de acuzare, deoarece infracțiunea dată se atribuie la categoria celor mai puțin grave, și din ziua comiterii faptei prejudiciabile pînă la data pronunțării hotărîrii date a trecut mai mult de 5 ani.

La fel, instanța de apel a reîncadrat acțiunile inculpatului Iordatii Vitalie în baza art. 191 alin. (5) Cod penal (în redacția Legii nr.985 din 18.04.2002), care prevede pedeapsa de la 8 la 15 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani, de la art. 123¹ Cod penal (în redacția Legii din 24.03.1961), care prevedea pedeapsa de la 10 la 25 ani închisoare cu confiscarea averii și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, și prin urmare fapta pentru care a fost adus inculpatul în fața instanței se regăsește în norma enunțată mai sus, însă cît privește pedeapsa, instanța de apel a considerat că acestuia urmează a fi aplicată sancțiunea prevăzută la art. 191 alin. (5) Cod penal, deoarece norma nouă prevede o pedeapsă mai ușoară decît pedeapsa prevăzută la norma veche.

Totodată, au fost reîncadrate și acțiunile inculpatului Iordatii Vadim conform art. 248 alin. (5) lit. b) și d) Cod penal (Legea nr. 985 in 18.04.2002), care prevede pedeapsa cu închisoare de la 3 la 10 ani, de la art. 75 alin. (5) Cod penal (în redacția Legii din 24.03.1961), care prevedea o pedeapsă de la 3 la 10 ani închisoare cu confiscarea mărfurilor, obiectelor și a altor valori ce constituie obiectul contrabandei, însă sancțiunea urmează a fi aplicată potrivit art. 248 alin. (5) lit. b) și d) Cod penal, deoarece norma nouă prevede o pedeapsă mai ușoară decît pedeapsa prevăzută la norma veche.

La fel, au fost reîncadrate acțiunile inculpatului Iordatii Vadim în baza art. 190 alin. (5) Cod penal (Legea nr. 985 din 18.04.2002) pentru care sancțiunea acestui articol prevede pedeapsa cu închisoare de la 8 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani, de la art. 123¹ Cod penal (în redacția legii din 24.03.1961) pentru care sancțiunea prevedea o pedeapsă de la 10 la 25 ani închisoare cu confiscarea averii și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții au de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, fiindu-i aplicată sancțiunea prevăzută la art. 190 alin. (5) Cod penal, deoarece norma nouă prevede o pedeapsă mai ușoară decît pedeapsa prevăzută la norma veche.

Cu referire la inculpatul Iordatii Vadim privind încadrarea faptelor în baza art. 249 alin. (3) Cod penal, instanța de apel a acceptat concluziile instanței de fond privind recunoașterea vinovăției lui și încetarea procesului penal conform

art. 60 Cod penal pe acest capăt de învinuire, deoarece potrivit art. 16 Cod penal, infracțiunea dată se atribuie la categoria celor ușoare și conform revederilor art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal rezultă că, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii ușoare a expirat termenul de 2 ani.

La stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75-78 Cod penal, de gradul pericolului social al faptelor comise, de prejudiciul adus statului, de persoana inculpaților, care anterior nu au fost judecați, se caracterizează pozitiv, de posibilitatea de a atinge scopul de reeducare a inculpaților, dar și de faptul că au comis mai multe infracțiuni, din care și deosebit de grave, nu au recunoscut vina, nu au recuperat prejudicial cauzat prin infracțiune, astfel, instanța a ajuns la concluzia de a le stabili pedeapsa sub formă de închisoare cu dispunerea executării pedepsei în locurile de detenție.

Referitor la apelul declarat de reprezentantul SA „Viniris”, instanța de apel l-a considerat ca fiind întemeiat în latura civilă, dispunându-se admiterea acțiunii civile cu încasarea în mod solidar de la Iordatii Vadim și Iordatii Vitalii paguba materială în sumă de 82.000 dolari SUA sau echivalentul lor în lei moldovenești la data executării hotărârii, concluzionând că, prima instanță nemotivat a lăsat-o fără soluționare.

11. Decizia instanței de apel este atacată la data de 30 iunie 2015, în termen, de către avocatul Cerga Ion în numele inculpaților Iordatii Vadim Petru și Iordatii Vitalie Petru, care solicită casarea acesteia, precum și a hotărârii instanței de fond, cu dispunerea achitării lor.

În motivarea recursului, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin.(1) pct. 6) – *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”* și 8) Cod de procedură penală – *„nu au fost întrunite elementele infracțiunii”*, indică următoarele argumente.

Recurentul indică asupra faptului, că învinuirile aduse inculpaților Iordatii Vitalii și Iordatii Vadim sunt bazate și formate, avînd ca argumentare două acte juridice: contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele, precum și contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română cu anexe, invoic-uri și declarațiile vamale și, după părerea acuzării, datele denaturate înscrise în declarația vamală cu privire la codul marfar.

Instanța de apel, în lipsa unor probe care ar confirma încheierea tranzacției între SRL „Total” (România), cu calitate de vânzător și S.A. „Viniris”, cu calitate de cumpărător (*sau cum se menține în decizia contestată: cu calitatea de garant financiar*), privind vânzarea-cumpărarea utilajului pentru producerea spirtului alimentar rectificat, face concluzii că Iordatii Vitalii și Iordatii Vadim, fiind complici au schimbat documentele destinate prezentării la serviciul vamal și în contabilitatea întreprinderii, prin ce au comis furt în proporții deosebit de mari prin escrocherie și abuz de încredere.

Recurentul menționează că, prin decizia din 18.12.2012 Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție a menționat, că instanța de apel la rejudecarea cauzei urmează să stabilească, dacă contractul perfectat în limba rusă și cel în limba română sunt aceleași contracte, de aceea apărarea în instanța de apel a solicitat obligarea acuzării să prezinte traducerea contractului perfectat în limba rusă pentru a efectua compararea, însă cererea apărării a fost respinsă de către instanța de apel.

Totodată, recurentul subliniază că contractul perfectat în limba română este compus din 2 file, iar cel perfectat în limba rusă este compus din trei file. La fel, în ambele acte juridice firmele reflectate se manifestă în raporturi juridice cu diferit statut, obiectul contractului diferă după cantitate și calitate, fapt ce impune concluzia că sunt două contracte diferite.

În acest sens, apărătorul indică la faptul că, în ședință de judecată, la etapa studierii materialelor cauzei, comparînd *contractul* GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, și *contractul* GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română, a constatat următoarele:

- în *contractul* GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba română, prezentat la serviciul vamal din România, ca vânzător figurează SRL „Total” (România), iar în calitate de cumpărător figurează întreprinderea „Royal Dominion Int.” LTD (Belgia), S.A. „Viniris” este beneficiar. Prețul contractului de vânzare-cumpărare a fost stabilit între vânzător și cumpărător în mărime de **44 000-00** dolari SUA;

- în *contractul* GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba rusă, prezentat la serviciul vamal din Moldova, ca vânzător figurează „Royal Dominion Int.” LTD (Belgia), iar în calitate de cumpărător figurează întreprinderea S.A. „Viniris”, iar întreprinderea SRL „Total” (România) este stipulat cu calitatea de expeditor. Prețul contractului de vânzare-cumpărare a fost stabilit între vânzător și cumpărător în mărime de **120 000-00** dolari SUA.

Astfel, în opinia recurentului, instanța de apel, implicîndu-se în relațiile comerciale ale contractanților referitor la stabilirea prețului din actul juridic, invocă, că contractul încheiat în limba rusă reprezintă un document oficial fals, fabricat și folosit de către inculpați în atingerea unor scopuri criminale.

Apărarea atenționează că însuși prin rechizitoriu este menționat că, întreprinderea - nerezident „Total” SRL (primul vânzător) emite facturile fiscale către „Royal Dominion Int.” LTD, în baza cărora s-a întocmit declarațiile vamale de export (în România). Este regulamentar că, în momentul procesului de vămire (import) „Royal Dominion Int.” LTD (al doilea vânzător), înstrăinînd utilajul, emite facturile (invoic-uri) personale către SA „Viniris”, cu alt preț stabilit de alți contractanți. Cumpărătorul și vânzătorul au stabilit un preț, convenit părților, fără a fi influențați de către opinia organelor de urmărire penală și cele judecătorești. Acest fapt, confirmă că contractul încheiat între „Total” SRL și

„Royal Dominion Int.” LTD și contractual încheiat între „Royal Dominion Int.” LTD și SA „Viniris” sunt două contracte, fiecare cu efectul și scopul comercial diferit.

La fel, instanța de apel nu a argumentat prin ce se respinge valoarea utilajului (120000-00 dolari SUA), deoarece acuzarea face o simplă comparare a contractului GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă (120000 dolari SUA) și cel întocmit în limba română (44000 dolari SUA), fără a lua în considerație statutul contractanților în rapoartele juridice și cantitatea pieselor specificate (într-un act juridic sunt specificate 10 unități din ansamblul utilajului în celălalt sunt specificate 30 de unități). Apărarea la rîndul său, în justificarea costului utilajului, a prezentat dovezi documentare: raport de evaluare a valorii de piață a utilajelor din 13.07.2004 (Firma de Audit și Consultații CONFIDENTIAL-AUDIT, f.d.237 vol. VII), solicitat de partea vătămată în cauza penala nr.2003030851 (f.d.25-42 vol. VI), prin care se constată că prețul utilajului a fost 1711160-00 lei, ca mai apoi în 2006 aceiași parte vătămată afirma că utilajul costa 508385 lei, adică de 3 ori mai puțin. Mai mult, Iordatii Vadim a realizat utilajul în 2003 cu un preț major vizavi de prețul cu care a fost procurat utilajul în 2001, avînd uzura de 2 ani, aducînd venit considerabil S.A. „Viniris”, fapt confirmat prin Deciziile Colegiului Penal Lărgit al CSJ din 13 mai 2008 (vol. VI, f.d.22, vol. V f.d.183-187), decizia Colegiului Penal al Curții de Apel din 11.10.2007 (vol. V, f.d.38), raportul de evaluare (f.d.237 vol. VII), precum și prin contractul de cumpărare - vînzare din 01.04.2003 (f.d.28-29 vol. II) a utilajului la un preț de 1662222-00 lei.

Astfel, dispăre elementul constitutiv al infracțiunii cu referire la paguba materială adusă părții vătămate. Conținutul contractelor examinate indică direct la două acte juridice diferite prin obiectul contractual, calitatea-statutul juridic a contractanților, prețul contractului de vînzare-cumpărare și condițiile înstrăinării utilajului (dorința liberă de a contracta).

La capitolul aducerea pagubei materiale, instanța nicidecum nu a reacționat, ignorînd totalmente că, prin actele judecătorești în cauza penală nr. 2003030851 (f.d.25-42 vol. VI), a fost constatat lipsa pagubei materiale presupus adusă SA „Viniris” în urma procurării și înstrăinării utilajului în cauză de către Iordatii Vadim. Astfel, în opinia recurentului SA „Viniris” poate pretinde o despăgubire materială (dacă va dovedi) că este legată de primirea creditului.

La fel, avocatul recurent menționează că, instanța de apel a ignorat faptul că, în perioada 2001-2002, importul mărfurilor a fost condiționat prin inspecția înainte de expediție a mărfurilor importate, reglementat prin Hotărîrea Guvernului nr.681 din 19.07.2001 cu privire la inspecția înainte de expediție a mărfurilor importate, Hotărîrea Guvernului cu privire la inspecția înainte de expediție a mărfurilor importate nr.1009 din 27.09.2001 (abrogate la data de 28.09.2002). Anume Compania SGS Legal Ofis Chișinău (SGS Societate generale de Surveillance SA) a fost împuternicită de a efectua inspecția înainte de expediție a

mărfurilor importate și nu Compania SGS Moldova. Compania SGS Legal Ofis Chișinău nu a stabilit abateri sau majorări a prețului mărfii importate, efectuate în perioada 2001-2002 de către S.A. „Viniris”, a dat o apreciere pozitivă procesului de import, fără care vama nu putea admite acceptarea aditerii importului în țară potrivit Hotărîrilor Guvernului nr.681 din 19.07.2001 și nr.1009 din 27.09.2001 cu privire la inspecția înainte de expediție a mărfurilor importate.

Instanța de apel, manifestînd totalmente favorizarea opiniei acuzării și a părții vătămate, pentru a-și motiva soluția de condamnare, a ignorat un șir de prevederi legale, astfel, implicîndu-se în afacerile comerciale ale agențiilor economice.

Recurentul relevă că, acuzarea nu a prezentat probe care ar confirma că pentru prezentarea documentului presupus falsificat, la fel ca și documentele prezentate la vama Chișinău, întreprinderea S.A. „Viniris” a fost sancționată în baza prevederilor Codului Vamal sau proba privind recalcularea taxelor vamale, avînd în vedere că persoanele au denaturat costul obiectului supus devamării, or, acuzarea nu a prezentat vre-o dovadă ce ar demonstra vinovăția organelor vamale cu referire la procedura vămuirii în prezentul import.

Apărătorul atrage atenția la faptul că, instanța de apel nu a contraargumentat proba documentară: efectuarea unei expertize de către CIC în cadrul procedurii de vămuire. Această circumstanță esențială nici nu s-a menționat în decizia instanței de apel. Apărarea consideră că expertiza efectuată în cadrul vămuirii utilajului în cauză este o probă determinatoare la capitolul eschivarea de la impozit, contrabanda, stabilirea prețului și codul mărfii.

Referitor la documentele ce vizează comisiile rogatorie din Belgia, recurentul atenționează că, sunt prezente în materialele cauzei penale în copii neautentificate. Lipsește traducerea acestor documente.

Nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și art. 26 din Codul de procedură penală, care îl obligă pe acuzatorul de stat, după o hotărîre de achitare pronunțată de prima instanță, să solicite audierea inculpatului în instanța de apel și să prezinte în ședința de judecată anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpatului, urmează să fie apreciată ca nesusținere a acuzațiilor penale în privința inculpatului în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare. Prin urmare, instanța de apel nu este organ de urmărire penală și nu este în drept să se manifeste în favoarea acuzării, exprimă numai interesele legii, astfel, instanța de apel nu a fost în drept să bazeze soluția sa pe probele prezentate numai în fața instanței de fond.

Apărarea consideră că probele administrate în cauza data nu demonstrează vinovăția inculpaților de săvîrșirea infracțiunilor imputate.

Mai mult ca atât, menționează că, indicațiile date prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.1ra-521/12 din 18.12.2012, instanța de apel la examinarea cauzei nici printr-un fel nu a înlăturat neajunsurile menționate de instanța ierarhic superioară. Dimpotrivă, contrar prevederilor alin. (2) art.436 Cod de procedură penală a fost respins demersul apărării expus și în sensul indicațiilor instanței superioare: compararea contractelor în cauză (perfectat în limba română și în limba rusă), cu scopul stabilirii dacă este unul și același act juridic, precum și audierea suplimentară a unui șir de martori.

12. Procurorul și reprezentantul părții vătămate SA „Viniris” au depus referințe privind opinia lor asupra recursului declarat de avocatul Cerga Ion în numele inculpaților, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea hotărârii atacate ca fiind legală și întemeiată.

13. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l admită, să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Alin. (4) și (5) al aceleiași norme, prevede că în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de drept, asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel, sunt: dacă fapta reținută ori imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă probele au fost apreciate corect de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care s-ar constata încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Analizând decizia atacată, Colegiul lărgit concluzionează că instanța de apel, la rejudecarea cauzei, a încălcat prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, care stipulează că, judecând apelul declarat împotriva sentinței de

achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinutului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Mai mult ca atât, prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 decembrie 2012 s-a dispus rejudecarea cauzei de către instanța de apel, indicând erorile care au fost admise prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2011 și expuse indicațiile care urmau să fie executate, deoarece potrivit art. 236 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată întocmit în instanța de apel, se constată că, la data de 02 iunie 2014 procurorul Miron Constantin a înaintat demers, prin care a solicitat audierea martorului Bratfanov A., care urma a fi citat prin intermediul Ministerului Justiției și martorii Roșca Iu., Gordîna S., Pleșca T. și Roibu D., iar instanța de apel, audiind opinia celorlalte părți, care au susținut acest demers, a dispus admiterea acestuia.

Totodată, Colegiul penal relevă că, avocatul Cerga Ion, expunîndu-și opinia sa asupra demersului procurorului, a înaintat, de asemenea, un demers prin care a solicitat audierea în calitate de martor și Sinclair Andrew, însă asupra acestuia instanța de apel nu s-a expus (f. d. 95, vol. XII).

Analizînd procesul-verbal al ședinței de judecată în întregime, întocmit în instanța de apel, Colegiul lărgit reține că, martorul Bratfanov A. așa și nu a fost audiat, fără a fi indicate motive întemeiate de imposibilitate a prezentării lui în ședința de judecată, cu toate că, demersul în sensul audierii acestuia a fost admis, iar procurorul nu a refuzat ca acest martor să fie audiat.

Totodată, Colegiul penal subliniază faptul că, la data de 23 martie 2015 în ședința de judecată avocatul Cerga Ion a înaintat un demers în scris, prin care a solicitat audierea lui Sinclair Andrew (administratorul „Royal Dominion Int.” LTD); a martorului Bratfanov A.; să fie obligat acuzatorul de stat să prezinte traducerea contractului privind livrarea utilajului în cauză din limba rusă în limba de stat, precum și originalele documentelor întocmite în limba engleză, anexate la materialele dosarului ca mijloc de probă; să fie dispusă efectuarea expertizei merceologice (de evaluare) privind stabilirea costului utilajului în cauză în perioada procurării anului 2001-2002; de a solicita prin intermediul Ministerului Justiției RM de la serviciul vamal or. Reni, Ucraina materialele legate de procedura de vămuire a utilajului în perioada 2001-2002 (f.d.63-64, 113, vol. XII).

Prin încheierea din 23 martie 2015 a fost respins demersul înaintat de avocatul Cerga Ion și reieșind din conținutul acesteia, Colegiul penal atestă faptul că instanța de apel se contrazice în soluțiile sale, deoarece la solicitarea de a

traduce contractul perfectat în limba rusă, instanța a considerat că „...valoarea probatorie a actului dat este anume originalul perfectat în limba rusă și orice traducere nu poate substitui valoarea probantă a actului dat”, iar la cerința de a obliga procurorul să prezinte anumite acte în original în limba engleză, instanța a considerat că „...sunt neîntemeiate ori actele anexate la f.d. 159; 164; 174 și 189 V-8 au fost perfectate în limba flamandă și ele au fost traduse și anexate la dosar și în traducere în limba moldovenească” (f.d.73-75, vol. XII).

În acest sens, Colegiul penal menționează că, potrivit art. 85 alin. (2) *judecătorul, procurorul, persoana care efectuează urmărirea penală, apărătorul, reprezentantul legal, greșierul, expertul, martorul nu sînt în drept să-și asume obligații de interpret, traducător chiar dacă posedă limbile și semnele necesare pentru traducere.*

De asemenea, Colegiul penal consideră neîntemeiată soluția instanței de apel referitor la respingerea demersului apărătorului de audiere a martorului Bratfanov A., deoarece în cazul înaintării acestui demers de către procuror, acesta a fost admis, iar la înaintarea aceluiași demers din partea apărării – acesta a fost respins, indicîndu-se că, „Martorul A. Bratfanov a fost citat legal de nenumărate ori în instanța de apel nefiind posibil audierea lui dat fiind că locuiește în România și nu a fost posibil ai asigura prezența la proces, el a fost audiat prin comisie rogatorie” (f.d.74, vol. XII).

Din materialele cauzei, Colegiul penal constată că, argumentele indicate de către instanța de apel în încheierea de respingere a demersului sunt declarative, deoarece în materialele cauzei nu sunt careva date care ar confirma faptul citării legale a martorului în cauză de către instanța de apel, nefiind respectate în acest sens prevederile art. 236 Cod de procedură penală.

Mai mult ca atît, instanța de recurs menționează că, acest martor este proba acuzării, astfel că, potrivit art. 51 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, la examinarea cauzei penale în instanța de judecată, procurorul reprezintă învinuirea în numele statului și prezintă în ședința de judecată probele acuzării, iar potrivit art. 24 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare.

În ce privește comisia rogatorie, Colegiul atestă faptul că a fost încălcat principiul contradictorialității în procesul penal (art.24 alin.(3) Cod de procedură penală), care stipulează că, părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură, iar partea apărării și inculpații nu au avut acces de a adresa întrebări martorului A. Bratfanov.

Mai mult ca atît, cã audierea acestui martor, precum și a altora, incluși în cauza datã, urma a fi efectuatã de cãtre instanța de apel, întru îndeplinirea indicațiilor date de instanța superioarã (f.d.137, vol. XI), precum și în conformitate cu prevederile art. 414 alin. (3) Cod de procedurã penalã.

Analizînd aspectele invocate de avocatul recurent, Colegiul penal concluzioneazã cã, acestea au fost invocate și în instanța de apel, dar au rãmas fãrã a fi apreciate, și anume, referitor la comisia rogatorie (Belgia), documente fiind traduse din limba flamandã în limba rusã, cã materialele parvenite executate de cãtre organele de drept belgiene, nu sunt autentificate în corespundere cu procedura de autentificare a documentelor cu proveniență din strãinãtate, iar fiind traduse nu sunt legalizate cu semnãtura și ștampila traducãtorului, ceea ce este o încãlcãre a legislației.

La fel, instanța de apel, contrar indicațiilor instanței de recurs, care a trimis cauza la rejudecare, nu a dat o apreciere juridicã celor douã contracte, ceea ce urma sã elucideze la rejudecarea cauzei, fapt indicat de cãtre Curtea Supremã de Justiție prin decizia sa: *„...instanța de fond și cea de apel, nu au dat o apreciere juridicã acestor contracte și anume, cã nu este unul și același contract tradus dintr-o limbã în alta, deși acestea au fost încheiate în aceeași zi - 27 martie 2001, avînd același numãr de contract GM-MO-002.*

Mai mult, instanța de apel nu a apreciat faptul cã în ambele contracte întocmite în limba romãnã și cea rusã SA „Viniris” este destinatãr. La încheierea contractelor nominalizate a participat și a semnat personal directorul SA „Viniris”, Iordatii Vadim. Diferența dintre aceste contracte este suma utilajului și anume, în contractul întocmit în limba romãnã este indicatã suma de 44000 dolari SUA, iar în contractul întocmit în limba rusã este indicatã suma de 120000 dolari SUA.

Astfel, instanța de apel nu s-a expus care era necesitatea încheierii și semnãrii de cãtre directorul SA „Viniris”, Iordatii Vadim, a douã contracte una cu suma de 44000 dolari SUA și alta cu suma de 120000 dolari SUA, ținînd cont de consecințele neavantajoase pentru SA „Viniris” și acționarii sãi, prin supraplatã de 76000 dolari SUA pentru utilaj.” (f.d.135, vol. XI).

Totodatã, instanța de recurs constatã cã instanța de apel a ignorat și celelalte poziții reflectate în decizia instanței ierarhic superioare cu privire la rejudecarea cauzei.

La fel, Colegiul penal constatã cã, instanța de apel nu s-a expus asupra expertizei efectuate întru stabilirea codului mãrfii la solicitarea Serviciul Vamal Moldova, fapt indicat în declarația vamalã (Vol. I, f.d.110), precum și asupra raportului de constatãri pozitive întocmit de SGS Societe Generale de Surveillance S.A. (f.d.31-32, vol. I), lãsînd aceste argumente fãrã careva rãspuns.

Colegiul lãrgit atrage atenția și la faptul, cã judecarea cauzei în instanța de apel a avut loc în lipsa inculpatului Iordatii Vitalie, care a fost anunțat în cãutare în baza încheierii din 19 decembrie 2013 (f.d. 220-222, vol. XI), iar în decizia sa

instanța de apel face referire la declarațiile date de către inculpat la judecarea cauzei în instanța de fond, ceea ce este în contradicție cu prevederile art. 368, 414 alin.(2), (6) Cod de procedură penală.

Colegiul penal constată că instanța de apel, judecând cauza în apel a acceptat concluziile date de organul de urmărire penală și nu a motivat soluția sa în hotărârea pronunțată privind admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Colegiul menționează că potrivit art. 93 alin.(1) și alin.(2) Cod de procedură penală, probele sînt elemente de fapt dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei, și în calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: 1) declarațiile bănuitului, învinuitului, inculpatului, ale părții vătămate, părții civile, părții civilmente responsabile, martorului; 2) raportul de expertiză, etc.

Conform art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective, iar în conformitate cu art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Totodată, se menționează și prevederile art. 24 alin.(2) și (3) Cod de procedură penală, care stipulează că, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii. Părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind învestite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură.

Alin. (4) al aceiași norme, indică că, părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare.

Din considerentele menționate, Colegiul lărgit conchide că soluția adoptată de către instanța de apel este contrară prevederilor legale, astfel, instanța de apel, judecând cauza dată, a comis eroarea de drept prevăzută în art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, la care se face referire în recursuri, eroare ce nu poate fi

corectată de către instanța de recurs, deci se constată temeiul de casare a soluției adoptate de către instanța de apel.

Reieșind din aceste circumstanțe, Colegiul lărgit consideră necesar a casa total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2015, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în strictă conformitate cu prevederile legale.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care stabilește procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legale asupra tuturor motivelor indicate de către participanții la proces, să cerceteze, să verifice și să aprecieze profund probele administrate pe parcursul procesului penal în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

14. În conformitate cu art. 434, art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de avocatul Cerga Ion în numele inculpaților Iordatii Vadim Petru și Iordatii Vitalie Petru, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2015, în cauza penală în privința lui **Iordatii Vadim Petru** și **Iordatii Vitalie Petru** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Pronunțată integral la data de **30 iunie 2016.**

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Nicolaev Ghenadie

Judecător

Moraru Petru

Judecător

Guzun Ion